

Mestské zastupiteľstvo v Košiciach podľa § 6 ods. 2 písm. d) Štatútu mesta Košice

s c h v a ľ u j e

Koncepciu rozvoja športu v Košiciach na roky 2015 – 2020
podľa predloženého návrhu

Mestské zastupiteľstvo v Košiciach uznesenie č./2015
na svojom rokovaní dňa podľa § 6 ods. 2 písm. d) Štatútu mesta Košice
ustanovuje

Koncepcia rozvoja športu v Košiciach na roky 2015 - 2020

OBSAH

ÚVOD	4
1. Analýza súčasného stavu	6-12
1.1 Šport na školách	
1.2 Záujmová športová činnosť a činnosť detí a mládeže vo voľnom čase	
1.3 Šport pre všetkých	
1.4 Športovo-talentovaná mládež	
1.5 Výkonnostný a vrcholový šport	
1.6 Legislatívna oblasť športu	
1.7 Vedecko-výskumná činnosť a zdravotná starostlivosť	
1.8 Informačný systém v športe	
1.9 Materiálno-technické zabezpečenie športu	
1.10 Organizácia a riadenie	
2. Koncepcia rozvoja športu – hlavné úlohy a opatrenia	12-20
Šport na školách – športové ligy a testovanie žiakov	
Šport pre všetkých a šport v mestských častiach	
Výkonnostný šport – športovo talentovaná mládež	
3. Materiálno-technické zabezpečenie - športové objekty	20-23
3.1. Návrh rozvoja vybavenia športu	
3.1.1. Školská telesná výchova	
3.1.2. Šport pre všetkých	
3.1.3. Návrh zriadenia špičkového vybavených športovísk – Mestských športových centier	
3.2. Návrh systému financovania MTZ	
3.2.1. Financovanie	
3.2.2. Návrh financovania dlhodobých rozvojových programov vybavenia športu	
3.3. Pasportizácia športového vybavenia v meste a systém jej aktualizácie	
4. Činnosť samosprávy v oblasti športu	23-25
5. Mestský informačný systém v oblasti telesnej kultúry	25
6. Eliminácia protispoločenských aktivít zo strany fanúšikov a športových chuligánov pri športových podujatiach	26-28
7. Systém financovania - fondový systém	28-35
7.1. Schvaľovací proces prideľovania finančných prostriedkov	
7.2. Kontrolná činnosť	
7.3. Kvantifikácia ekonomického zabezpečenia	
7.4. Návrh opatrení na ekonomické zabezpečenie Koncepcie	
8. Projektové zámery	35
9. Multilaterálna spolupráca	35-36
10. Šport a cestovný ruch	36-37
11. Záver	37-38

ÚVOD

Oddelenie školstva mesta Košice (ďalej len „OŠ MK“) revidovalo v poradí druhú platnú koncepciu rozvoja športu (ďalej len „koncepciu“), ktorá bola schválená uznesením MZ č. 173/2007, na VI. rokovaní 28. júna 2007 tak, aby bola v súlade s „Koncepciou štátnej politiky v oblasti športu - Slovenský šport 2020“, s Bielou knihou o športe a ďalšími významnými dokumentmi v oblasti športu.

Cieľom revidovania koncepcie bolo vytvoriť taký dokument, ktorý bude korešpondovať so súčasnou koncepciou štátnej politiky pre roky 2013 – 2020, pripravovaným Zákom o športe a zahrnie všetky hlavné priority, ktoré sú v pôsobnosti obcí.

Súčasný šport predstavuje prostriedok rozvoja osobnosti, upevňuje zdravie človeka, je prostriedkom boja proti rasizmu, drogám a intolerancii, zvyšuje národné povedomie a vlastenectvo, je prostriedkom trávenia voľného času a je jedným z najdynamickejších sa rozvíjajúcich ekonomických odvetví na svete. Pre mesto Košice má šport významnú úlohu, nakoľko je prirodzeným prostriedkom pre vypestovanie zdravého životného štýlu detí a mládeže, ktorá sa neskôr stane vzorom pre mladšie ale aj staršie generácie čím sa ozdraví celé mesto.

Reforma Koncepcie športu nebude mať úspech, ak si jej zámery a ciele neosvoja všetky články v meste – poslanci mestského zastupiteľstva, členovia komisie školstva, športu a mládeže, vedenie mesta Košice spolu s referátom školstva športu a mládeže, mestské športové organizácie a kluby, športovci, tréneri, funkcionári a v neposlednom rade všetci fanúšikovia športu z radov občanov mesta. Úzka spolupráca všetkých vyššie uvedených článkov je nevyhnutná v súvislosti so širokým rozsahom a komplikovanosťou otázok, ktoré je nutné riešiť, aby sa vytvorila a implementovala naozaj dobrá politika mesta, využívajúca potenciál športu.

Prioritou Koncepcie rozvoja športu je zjednotiť športovú verejnosť v meste pri riešení aktuálnych problémov a hľadať ich spoločné východiská. Je dôležité, aby športu bolo v Košiciach priznané také spoločenské postavenie, ktoré si zaslúži. Telovýchovné a športové organizácie predstavujú jedno z najmasovejších hnutí na svete. Šport má aj výchovné aspekty, ovplyvňuje morálno-vôľové vlastnosti, odstraňuje národnostné, sociálne a náboženské rozdiely, prispieva k zlepšovaniu medzinárodných vzťahov a zmierňovaniu napätia, je zdrojom zábavy a kultúrnych zážitkov. V Košiciach šport zamestnáva veľký počet ľudí a vytvára stále nové pracovné príležitosti. Pre mesto má šport tiež priamy a nepriamy ekonomický efekt, nehovoriac o výchovnom aspekte našej mládeže. Šport je fenomén, ktorý nemožno podceňovať ani v politike vedenia mesta, pretože jeho význam neustále celosvetovo rastie.

Plnenie cieľov a uplatnenie Koncepcie rozvoja športu v podmienkach mesta zabezpečí dostatočnú propagáciu a zviditeľnenie sa Košíc nielen na Slovensku, ale aj v rámci celej Európskej únie. Mesto Košice sa ako jediné a prvé na Slovensku uchádza o titul Európske mesto športu v roku 2016, ktorým chce dokázať, že so svojou politikou v oblasti športu patrí do elitnej skupiny významných európskych miest.

V súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 416/2001 Z.z. prešli na mesto Košice kompetencie v oblasti telesnej kultúry a to :

- rozpracovanie koncepcie rozvoja telesnej kultúry,
- súčinnosť pri výbere a príprave športových talentov,
- podpora organizovania športových podujatí miestneho a medzinárodného významu,
- utváranie podmienok na rozvoj športu pre všetkých,
- podporovanie športovej aktivity zdravotne postihnutých občanov,

- podporovanie iniciatívy v rámci telesnej kultúry zamerané na ochranu prírody,
- kontrola hospodárenia a účelovosti využívania finančných prostriedkov poskytnutých na telesnú kultúru,
- spolupráca s občianskymi združeniami, obcami a inými právnickými osobami a fyzickými osobami, ktoré pôsobia v oblasti telesnej kultúry.

Snahou predkladateľa koncepcie rozvoja športu v meste Košice je predložiť otvorený dokument, ktorý rieši základné fungovanie mesta a spriaznených inštitúcií a organizácií v oblasti športu v súlade s:

- Koncepciou štátnej politiky v oblasti športu – Slovenský šport 2020
- Bielou knihou o športe - 2007
- dokumentom Európska charta o športe,
- zákonom č. 1/2014 o organizovaní verejných športových podujatí
- Národným programom rozvoja športu
- Novelou zákona o športe č. 528/2010 Z. z.,
- zákonom č. 300/2008 Z. z. o organizácii a podpore športu a doplnení niektorých zákonov
- zákonom č. 282/2008 Z.z. o podpore práce s mládežou
- zákonom č. 597/2003 o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení,
- ustanoveniami zákona č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky,
- zákonom č. 288/1997 Z.z. o telesnej kultúre,
- dokumentom Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Košice.

Koncepcia na základe analýzy stavu stanovuje základné oblasti na ktoré sa bude orientovať podpora mesta Košice v nasledujúcom období, pričom jej snahou je podporiť a rozvinúť aktivity športových klubov v meste, s prioritným zameraním sa na mládež. Pozitívom koncepcie je jej vertikálna i horizontálna otvorenosť, ktorá zabezpečuje permanentnú možnosť aktívneho vstupu do riešení odborným útvarom, ako aj širokej odbornej a laickej verejnosti. Cieľom koncepcie športu je poukázať na aktuálne problémy športu v meste a za aktívnej účasti všetkých zainteresovaných (športovcov, rodičov, učiteľov, trénerov, riaditeľov a zriaďovateľov škôl, športových funkcionárov, médií) a za podpory vedenia mesta, poslancov mestského zastupiteľstva a členov odbornej komisie, hľadať východiská a riešenia jeho ďalšieho napredovania a rozvoja. Každý článok tohto reťazca je rovnako dôležitý a nezastupiteľný. Keďže a za akých podmienok sa ľudia v meste a jeho okolí venujú športu sme zodpovední všetci rovnako - občania, rodičia, učitelia telesnej a športovej výchovy, tréneri a vedenie mesta.

Vychádzajúc z uvedeného sa koncepcia športu zameriava na tieto **hlavné priority**:

- *Podpora športu pre všetkých, ako odporúčaný spôsob aktívneho trávenia voľného času širokej verejnosti, najmä detí a mládeže,*
- *Podpora úspešných športových organizácií zaoberajúcich sa prípravou športovo talentovanej mládeže v meste a okolí,*
- *Boj proti negatívnym javom v športe, vrátane boja proti vandalizmu, doping, ochrany zdravia fanúšikov a športovcov,*
- *Rozšírenie pohybovej aktivity ako dennej súčasť života medzi čo najväčšie množstvo občanov mesta z dôvodov starnutia populácie, neskoršieho veku odchodu do dôchodku, nutnosti pracovať i vo vyššom veku a neustále rastúcich nákladov na zdravotnú starostlivosť a sociálne zabezpečenie,*
- *Zabezpečenie transparentného a efektívneho financovania športu z rozpočtu mesta*

1. ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU

Celá spoločnosť prechádza neustále hlbokými štrukturálnymi zmenami, ktoré sa dotýkajú všetkých oblastí spoločenského života, teda aj oblasti telesnej výchovy a športu, ktorá je organickou súčasťou spoločnosti.

Sociálna transformácia má za následok zmenu hodnotového systému spoločnosti, čo sa prejavuje aj v záujme o telovýchovu a šport. Dôležitými prvkami ovplyvňujúcimi hodnotovú orientáciu občana sú jeho ekonomické možnosti, majetkové pomery, vzdelanie, zdravotná a fyzická spôsobilosť a ďalšie faktory, ktoré majú vplyv na záujem občana o vykonávanie športových aktivít a činností.

Spríevodným javom každého ekonomického a sociálneho pohybu je nárast kriminality a drogovej závislosti ľudí v mladom a strednom veku. Zhoršovanie sociálnych podmienok sa týka vždy najviac mladých ľudí s rodinami a dôchodcov. Práve tieto sociálne skupiny z prirodzených dôvodov obmedzujú svoje výdavky na telovýchovu a šport, pričom športová aktivita je pre nich najhodnotnejšou náplňou voľného času, ktorá formuje pozitívne vôľové a osobnostné vlastnosti, ktoré chránia najmä mládež pred negatívnymi javmi. Pozitívne návyky vykonávania pravidelnej športovej činnosti u detí a mládeže pretrvávajú spravidla aj v ďalšom období a majú tak pozitívny vplyv na človeka počas celého života. Preto nedostupnosť športu a s ním spojených služieb pre tieto sociálne vrstvy môže mať ďalekosiahle negatívne dôsledky na ich rodinný život a ich zdravotný a fyzický stav.

Sociálne postavenie mladých rodín má za následok pokles záujmu o platené športové a telovýchovné aktivity a služby, respektíve záujem len o finančne nenáročné aktivity. Tu by malo významnú úlohu zohrávať mesto, ktoré má vo vzťahu k týmto skupinám prevziať na seba rozumnú mieru kompenzácie nákladov na športovanie, hlavne v prípade mladej a strednej generácie, aby bola zabezpečená dostupnosť telovýchovy a športu pre túto ťažiskovú skupinu obyvateľstva. Okrem toho je potrebné, aby mesto ako zriaďovateľ veľkej väčšiny škôl a školských zariadení zabezpečilo dostupnosť telovýchovných a športových aktivít pre školopovinnú mládež, ale aj študentov stredoškôľakov a vysokoškôľakov. Alarmujúci stav mladej generácie je dnes v oblasti zdravotnej a fyzickej zdatnosti, čo možno považovať za daň súčasnej doby.

1.1. Šport na školách

Predmet telesná výchova má na školách okrem iného zohrávať aj kompenzačnú úlohu pri zaťažení žiaka vo výchovno-vzdelávacom procese. Ten je však ovplyvňovaný zväčša negatívne najmä finančným zabezpečením školského systému. Vo všeobecnosti je postavenie a oceňovanie učiteľov telesnej výchovy, tak ako všetkých učiteľov, nedostatočné. V ich prípade ide aj o ohodnotenie aktivít, ktoré vykonávajú v mimo vyučovacom čase pri príprave a účasti žiakov na školských športových súťažiach. Prejavuje sa to aj znižovaním záujmu o túto odbornosť, čo má za následok ovplyvnenie kvalifikovanej odbornosti výučby telesnej výchovy na školách a následne zníženie kvality vyučovania telesnej výchovy. To sa prejavuje na fyzickej pripravenosti a zdravotnej spôsobilosti žiakov základných škôl. Až 70% absolventov univerzitných fakúlt so zameraním na telesnú výchovu a šport odchádza mimo rezort školstva. Výskumy ukazujú, že 70% školopovinných detí a mládeže trávi denne viac ako 4 hodiny voľného času prácou na počítačoch, internete, sledovaním televízie, počítačovými hrami a zábavou s mobilmi. Pravidelnej organizovanej pohybovej aktivite sa venuje iba každý tretí žiak. U detí a mládeže dominuje sedavý spôsob života, ktorý prináša so sebou nárast obezity a nadváhy, chybného držania tela a ďalších porúch zdravia. Výskumy hovoria, že približne 18% detí trpí nadváhou a približne 7% je obéznych a situácia sa stále zhoršuje. Na základných školách nastal za posledných 10 rokov pokles počtu telovýchovných a športových zariadení pre tradičné športy ako sú volejbal, hádzaná, basketbal, čiastočne i

futbal a atletika. Naopak mierne sa zvýšil počet takých zariadení, ako sú posilňovne. Výrazný nárast nastal predovšetkým v budovaní univerzálnych priestorov a malých ihrísk s umelým povrchom, čo zodpovedá aj súčasnej vyššej variabilite ponúkaných pohybových aktivít na školách. Počet plavární sa v meste za posledných 10 rokov nezmenil.

Pre deti predškolského veku občianske združenia v oblasti športu v spolupráci s ministerstvom organizujú rôzne pohybové, vedomostné a výtvarné súťaže zamerané na získanie pozitívneho vzťahu k zdravému životnému štýlu, k pohybovej aktivite a rozvoju olympizmu, napr. v spolupráci so Slovenským olympijským výborom sú organizované Olympijské festivaly detí a mládeže Slovenska a výtvarné súťaže so športovou témou. V Košiciach sa v oblasti športu organizujú so súhlasom rodiča a zriaďovateľa prostredníctvom externých klubov a organizácií kurzy zamerané na predplavecký výcvik, lyžiarsky a korčuľarsky výcvik ako aj základy gymnastiky. V zriaďovateľskej pôsobnosti mesta sa pripravuje otvorenie športovej materskej školy, jedna súkromná športová materská škola je už úspešne v prevádzke.

Telesná výchova je na základných aj stredných školách povinným predmetom v rozsahu 2-3 vyučovacích hodín do týždňa. Súčasťou telesnej výchovy na základných školách je aj základný plavecký výcvik. Okrem povinnej telesnej výchovy majú žiaci možnosť navštevovať v popoludňajších hodinách nepovinné predmety so športovým zameraním. Mesto Košice ako jediné na Slovensku organizuje pre deti pravidelnú Školskú športovú ligu v 11 športoch, ktorá prebieha denne po vyučovaní. V zriaďovateľskej pôsobnosti mesta je ponuka špecializovaných športových tried so zameraním na hokej, pripravuje sa aj vznik športových tried so zameraním na ďalšie športy ako futbal, krasokorčuľovanie, plávanie či volejbal.

V zriaďovateľskej pôsobnosti KSK je jedno Športové gymnázium a druhé Športové gymnázium je súkromné.

Nepovinné predmety ako športová, či pohybová príprava fungujú na školách v rámci centier voľného času, mesto zabezpečuje pravidelné športové súťaže žiakov základných škôl pre neregistrovaných športovcov prostredníctvom projektu školskej športovej ligy. Na niekoľkých školách sa zabezpečuje špecializovaná starostlivosť o zdravotne oslabených žiakov. Plavecké, lyžiarske, turistické a iné pobyty v prírode sa stali pre žiakov nepovinnými, preto sa konajú na základe záujmu rodičov.

Rezervy sú na niekoľkých základných a stredných školách v materiálno-technickom vybavení, kde je potrebné opraviť, respektíve vybaviť telocvičňu novým športovým náradím alebo zariadením. V oblasti prevádzky telovýchovných objektov je situácia podobná, niekoľko škôl potrebuje rekonštrukciu starých, nevyhovujúcich športových objektov, mesto ich však postupne a plánovane rekonštruje. Na školách ktoré nemajú potrebné športové objekty, alebo im chýba telocvičňa či vonkajšie športové ihrisko, budú podľa možností mesta, alebo v spolupráci so súkromným investorom do roku 2020 týmito zariadeniami zabezpečené. Rozsah a kvalita jednotlivých foriem vyučovania telesnej výchovy na vysokých školách sú ovplyvňované kreditným systémom štúdia. S finančnými problémami zápasia aj vysokoškolské telovýchovné kluby, ktoré boli niekedy na vyššej úrovni. Nezaujím o šport je v niektorých prípadoch ovplyvnený finančnými možnosťami vysokoškolských študentov.

Pre skvalitnenie športu študentov vysokých škôl by bolo vhodné, v spolupráci s univerzitami a športovými zväzmi, vytvárať univerzitné centrá športu. Kluby by tak mohli súťažiť v celoštátnych súťažiach športových zväzov, kde by dostávali možnosť hrať aj študenti vysokých škôl, nakoľko v súčasnosti v extraligových kluboch preferujú skôr zahraničných športovcov a mladí slovenskí športovci nedostávajú dostatočný priestor v kvalitných súťažiach, čo má negatívny dopad aj na kvalitu reprezentačných tímov.

Mimovládnymi organizáciami pôsobiacimi v oblasti školského športu sú Slovenská asociácia športu na školách a Slovenská asociácia univerzitného športu, ktoré sú členmi medzinárodných federácií (ISF a FISU). Spoluprácou so školami a národnými športovými federáciami sa snažia zvýšiť zapojenie mladých ľudí do športu a do pohybových aktivít.

1.2. Záujmová športová činnosť a činnosť detí a mládeže vo voľnom čase

Do oblasti voľného času detí vstúpila aj nešťatná sféra prostredníctvom občianskych a cirkevných združení, nadácií a súkromného sektoru, žiaľ očakávaný výsledok sa nemôže dostať na hranicu niekdajších rokov. Je to spôsobené aj nedostatkom dotácií na školstvo a znížením počtu profesionálnych pracovníkov na úseku výchovy v mimo vyučovacom čase, kde deti zmysluplne trávajú voľný čas. Problémom je nedocenenie práce s deťmi v ich voľnom čase. Ak sa šetria prostriedky na výchovu detí, oveľa viac je potrebné investovať na ich prevýchovu a odvykanie zo závislostí.

Základné a materské školy vytvárajú ponuku záujmových pohybových aktivít formou športových krúžkov, prostredníctvom pravidelnej a nepravidelnej záujmovej činnosti v školských zariadeniach ako sú centrá voľného času, školských kluboch a domovoch mládeže, v mimovládnej sfére sú to najmä športové kluby a v sociálnej oblasti najmä nízkoprahové centrá a komunitné centrá. Tieto centrá navštevujú deti a mládež, ktoré sú ohrozené sociálnym vylúčením, prípadne sú to nízko príjmové skupiny, ktoré z finančných dôvodov nemôžu navštevovať záujmové krúžky.

Nepovinné predmety ako pohybové a športové hry získali opätovnú konjunktúru, keď školy s cieľom získať väčší počet žiakov vsadili aj na šport, ktorý začína rodičov opätovne svojou atraktivitou priťahovať. Jednou z foriem záujmovej športovej činnosti detí a mládeže sú aj školské športové súťaže, organizované Slovenskou asociáciou športu na školách, v spolupráci s nižšími článkami. Týchto súťaží sa však zúčastňujú zväčša stále tí istí žiaci, ktorí sú organizovaní v športových kluboch, pretože učitelia telesnej výchovy nepotrebujú týchto žiakov systematicky pripravovať na súťaž. Regulérnosť a úroveň takýchto súťaží je aj z finančných dôvodov na hranici únosnosti, nakoľko rozhodcovské a technické zabezpečenie je väčšinou z radov učiteľov, ktorým chýba potrebná kvalifikácia na šport a ich vedomosti sú v niektorých prípadoch v danom športe pod úrovňou samotných športovcov - pretekárov. Na záujmovú činnosť vrátane športu je od roku 2004 možné využívať vzdelávacie poukazy v súlade s § 7 ods. 8 zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Vzdelávací poukaz predstavuje ročný príspevok štátu pre jedného žiaka školy na záujmové vzdelávanie, teda nielen na šport. Hodnota vzdelávacieho poukazu pre rok 2014 je 29,30 Eur. Finančné prostriedky za poukazy sú poskytované poskytovateľom záujmového vzdelávania, t. j. aj ZUŠ, materským školám a školským zariadeniam v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, VÚC, cirkevných a súkromných zriaďovateľov mesta. Nie je dostupná informácia, aké percento z objemu financií na vzdelávacie poukazy sa využíva na pohybové aktivity. Preto navrhujeme vykonať analýzu využívania poukazov na jednotlivé oblasti záujmu detí a mládeže, najmä s dôrazom na pohybové aktivity a šport v meste. Voľnočasové pohybové aktivity organizujú aj iné právnické osoby ako školy a školské zariadenia, najmä rôzne športové kluby, ktoré zabezpečujú pravidelnú pohybovú aktivitu v rôznych druhoch športu a pod vedením kvalifikovaných trénerov. Pohybovú aktivitu svojich detí v športových kluboch väčšinou finančne zabezpečujú vo veľkej miere rodičia. Na tieto aktivity doteraz nie je možné oficiálne využívať vzdelávacie poukazy na tréningovú činnosť v športových kluboch. Za týmto účelom sa pripravujú v novom zákone o športe metodika a kritériá pre využitie tohto príspevku štátu na rozvoj športového odvetvia.

1.3. Šport pre všetkých

Slovensko zaznamenáva podľa údajov štatistík pokles záujmu o pravidelné športové a telovýchovné aktivity občanov, najmä u dospeléj populácie, výnimkou sú iba behy, kde nastáva celosvetový, ale aj celomestský boom. To však v posledných rokoch neplatí pre Košice, kde nárast záujmu o šport naopak rastie. V Košiciach absentujú podmienky na realizáciu športovej činnosti pre občanov so zdravotným postihnutím. Občianske združenia z pochopiteľných dôvodov uprednostňujú projekty komerčného charakteru, alebo sa sústreďujú na zviditeľnenie vlastného športu organizovaním športových podujatí. Miestne samosprávy a mesto však plánuje investovať do budovania nenáročných športových objektov, ktoré budú umožňovať zúčastňovať sa čo najväčšiemu počtu jedincov športových a rekreačných aktivít, bez veľkých finančných nákladov, napríklad exteriérové posilňovne v parkoch a mestských lesoch.

Vyškolení tréneri, cvičitelia, inštruktori a iní športoví odborníci, ktorí by mohli pracovať v hnutí športu pre všetkých nie sú dostatočne motivovaní, aby ostávali pracovať s mládežou vo voľnom čase. To sa prejavuje aj v ponuke konkrétnych projektov pre jednotlivé vekové, sociálne, resp. zdravotné skupiny obyvateľov mesta. Mesto Košice je v aktivitách pre širokú verejnosť na popredných priečkach v celoslovenskom meradle. Organizujeme alebo spoluorganizujeme aktivity dostupné pre široký okruh ľudí, od mládeže až po seniorov, na ktorých participujeme s najmä s organizáciami ako Active life, Vráťme šport do Košíc, Meteor, Progress promotion a ďalšie. Všetky tieto aktivity sú pre verejnosť bezplatné, resp. majú charitatívny rozmer. Medzi najobľúbenejšie podujatia patria: Spoznaj behom Košice, Plavecká štafeta mesta, Challenge day, VSE city run, Štvorylka a ďalšie.

1.4. Športovo-talentovaná mládež

Zmena sociálno-ekonomických pomerov priniesla viac negatívnych zmien v oblasti systému zabezpečenia telovýchovy a športu, ako športová verejnosť vôbec čakala. Rozpadol sa funkčný systém zabezpečovania prípravy športovo-talentovanej mládeže a ostali len základné piliere, ktoré sú hrdzavé vplyvom nedostatku financií. Boli zrušené články ako strediská vrcholového športu mládeže, tréningové strediská mládeže, padlo koordinované riadenie výberu a prípravy mládeže, upustilo sa od centrálnej evidencie, plánovania a vyhodnocovania športovej prípravy. To čo od nás prevzali niektoré európske krajiny, to sme zrušili. Telovýchovné hnutie, športové kluby a iné organizácie vplyvom ekonomických pomerov redukujú neustále svoje aktivity, čo sa prejavuje na postupnom znižovaní členskej základne. V celej spoločnosti je markantný pokles záujmu o športové aktivity medzi mládežou. Školy ktoré majú zriadené športové útvary, nie sú schopné zabezpečiť zodpovedajúce podmienky pre súčasný šport. Chýbajú im športové objekty v potrebnom rozsahu a s moderným vybavením, materiálno-technické zabezpečenie je v niektorých športoch na úrovni 70-tych rokov. Ohodnotenie učiteľa, trénera je neadekvátne ich pracovnému nasadeniu. Takmer žiadne prostriedky nie sú na vedu, výskum a zavádzanie najnovších poznatkov do športovej prípravy. Možno očakávať, že naše niektoré donedávna úspešné športy upadnú do zabudnutia. Zo systému ostali fungovať školské strediská záujmovej činnosti /po novom CVČ/, športové triedy, športové školy a centrá talentovanej mládeže pri kluboch. Športové gymnázia sú finančne tak poddimenzované, že nemôžu už konkurovať v niektorých prípadoch ani priemerným klubom. Z hľadiska kompletnosti uceleného systému výberu a prípravy talentovanej mládeže chýba útvary, ktorý by sa staral o juniorov, ktorí sú v období prechodu k seniorom. Nemáme dobre osvedčený model stredoškolského a vysokoškolského športu, ktorý má veľké úspechy v zahraničí a ponúka príležitosť pre študentov, ale aj zviditeľnenie školy a úspešnosti systému krajiny.

1.5. Výkonnostný a vrcholový šport

Vrcholový šport je vrcholom pyramídy systematickej a cielenej prípravy športovca a je výsledkom systému správneho výberu talentu, práce s mládežou a vytváraním podmienok pre neustály rast športovej výkonnosti. Špičkoví reprezentanti v konkrétnom druhu športu sú dnes stredobodom záujmu médií, sponzorov a sú vzorom pre mládež. Vypelost' štátu je posudzovaná aj podľa podmienok a úspechov športovcov, ktorí sú už platení vo svete tak, že patria medzi najlepšie platených špičkových manažérov a šport sa dnes stáva najvýnosnejším povoláním. Nie však na Slovensku. Športová príprava si vyžaduje vytvorenie adekvátnych podmienok. Zaostávame v oblastiach ako je zdravotné zabezpečenie, veda, výskum, zavádzanie nových trendov do praxe v materiálno-technickom zabezpečení. Naši špičkoví odborníci pracujú so zastaralým prístrojovým vybavením, s poddimenzovanými finančnými podmienkami. Špičkoví športovci nemajú zadefinovanú hranicu podpory mesta, štátu. Na základe dosahovaných výsledkov niektorých našich športovcov - reprezentantov možno potvrdiť, aká je dôležitá účinnosť finančnej podpory. Úspešnosť pretekára sa priamoúmerne zvyšuje adresnosťou vynaložených prostriedkov /určenie účelovosti a smerovania na konkrétneho športovca/ a skvalitnením podmienok prípravy. To evokovalo aj vedenie mesta a poslancov zamyslieť sa nad cieľným, efektívnym a transparentným systémom financovania športovcov v meste, kde si mesto osvojilo pomáhať hlavne v začiatkoch prípravy športovca, teda dôraz sa kladie prioritne na mládež.

1.6. Legislatívna oblasť športu

V tejto oblasti došlo k podstatným zmenám, keď bola zrušená jednotná centralistická telovýchovná organizácia a administratívne spôsoby riadenia. Organizácia športového hnutia by sa mala vytvárať zdola, na základe skutočných záujmov a potrieb, na základe pluralitného systému. Bol vytvorený celý rad legislatívnych opatrení, ktoré zmenili aj kvalitatívne podmienky pre činnosť športových a telovýchovných organizácií. Napr. zákon pre podnikateľské aktivity.

Analýzou základných problémov súčasného stavu stanovujeme základné východiská pre novú koncepciu. Uvedená problematika je spracovaná v podmienkach mesta Košice. Mapuje skutočný stav, ktorý vedie k diverzifikácii a neprehľadnému fungovaniu subjektov v riešenej oblasti. Našou úlohou je efektívne zabezpečenie činností spojených s výkonom samosprávy v oblasti starostlivosti o šport a vytvárať podmienky pre podporu činností zameraných na všestranný rozvoj obyvateľov mesta. Základné problémy, ktoré sme spôsobili zadefinovať:

- a) nedostatočné vymedzenie pojmov v oblasti športu a mládeže,
- b) nedostatočná informovanosť verejnosti o problematike,
- c) nevyváženosť medzi zodpovednosťou za výstavbu, údržbu a správu športových zariadení a pridelenými finančnými prostriedkami najmä z hľadiska participácie na podielových daniach,
- d) diverzifikácia v oblasti vzniku a existencie samostatných subjektov,
- e) nedostatočná finančná a materiálna podpora,
- f) nejednoznačná a neúplná legislatíva ústiaca do formalizmu,
- g) slabá koordinácia jednotlivých činností športu a starostlivosti o mládež,
- h) personálna nevraživosť medzi predstaviteľmi jednotlivých športových odvetví, ktorá má korene v minulosti,
- i) slabo fungujúce resp. nefunkčné informačné systémy,
- j) absencia odborného aparátu, ktorý by mal v náplni práce starostlivosť o šport.

Najdôležitejším legislatívnym opatrením mesta v oblasti športu bol vznik a schválenie prvej Koncepcie rozvoja športu mesta Košice uznesením Mestského zastupiteľstva

v Košiciach č. 884 na XIX. rokovaní dňa 27. októbra 2005. To bol základ pre ďalšie smerovanie košického športu.

1.7. Vedecko-výskumná činnosť a zdravotná starostlivosť

V uvedenej oblasti asi najviac zaostávame za krajinami vyspelej Európy a sveta. Nedostatočné ekonomické podmienky v športe sú základným kameňom neúspechu v tejto oblasti. Napredovanie našich špičkových športovcov zaostáva za svetom, výnimky sú len v ojedinelých prípadoch, kedy realizačné tímy spolupracujú za sponzorské peniaze so zahraničnými odborníkmi. Oblasť výskumu a vedy v športe je koncentrovaná najmä na vysokých školách a v ojedinelých prípadoch cez podporu grantov prostredníctvom Národného inštitútu športu. Chýba plánovitosť, systém a hlavne podpora výskumnej oblasti po stránke finančnej, personálnej, materiálnej a legislatívnej. Ústav vied o športe, Klinika telovýchovného lekárstva, Ústav telovýchovného lekárstva a Národný inštitút športu zápasia doslova o prežitie. Väčšina zariadení nezodpovedá súčasným potrebám a trendom a odborní pracovníci sú umiestnení na pracoviskách, kde im nie sú schopní vytvoriť technické ani finančné podmienky, ktoré si dnešná doba vyžaduje. Chýba systém, koordinácia práce jednotlivých pracovísk a aplikácia vedy do športovej prípravy špičkových športovcov je ojedinelá, neplánovitá, chaotická. Úlohy v oblasti zabezpečenia športovej reprezentácie je potrebné riadiť centrálnou prostredníctvom štátu a koordinovať jednotlivé postupy a vyšetrenia za jediným cieľom - úspešná štátna športová reprezentácia. V tejto oblasti mesto nemá potrebné finančné prostriedky, môže však výraznou mierou pomáhať pri zabezpečovaní financií sponzorsky a rôznou nefinančnou pomocou pri centralizácii odborných stredísk a spájaní jednotlivých záujmov subjektov pôsobiach v športovom hnutí.

1.8. Informačný systém v športe

Situácia v tejto oblasti zaostáva za potrebami z dôvodu rôznorodosti telovýchovného a športového hnutia a tiež pre veľký počet občianskych združení. Informovanosť pracovníkov ústredných orgánov je nedostatočná po stránke komplexnosti, ale aj aktuálnosti informácií a tiež chýba legislatívna úprava získavania informácií. Nie sú využité najmodernejšie metódy a technológie spracovania štatistických údajov. V súčasnom období sa ešte len buduje Informačný systém športu, ktorého cieľom bude zabezpečiť komplexný monitoring všetkých oblastí športu aj u inštitúcií organizácií a občianskych združení.

Najdôležitejším nástrojom na propagáciu a úspešnosť každého projektu, v športe zvlášť, je medializácia. Mládež musí byť o svojich výsledkoch informovaná, či už ide o výsledky na miestnych školských súťažiach, alebo neskôr už na väčších domácich a medzinárodných podujatiach. Dnešné denníky nedávajú priestor súťažiam nielen mestského, regionálneho charakteru, ale zaslúženú pozornosť nemajú ani niektoré vrcholové, úspešné športy, pokiaľ sa kluby nechvália sami. Preto bol v Košiciach v apríli 2007 zriadený mestský informačný športový portál, ktorý má za úlohu zabezpečiť pre športovú verejnosť komplexný monitoring košického športu. Týmto krokom mesto získalo primát na Slovensku v oblasti športovej informatiky, zadávanie údajov je však komplikované a preto zaostáva za očakávaniami. Vhodné by bolo ešte rozšíriť túto oblasť napr. o týždenník šport v mestských novinách, kde by boli prezentované výsledky proporcionálne z každej oblasti športu v Košiciach. Absentuje tiež pravidelný priestor v mestskej televízii na prezentáciu športov najúspešnejších športovcov.

1.9. Materiálno-technické zabezpečenie športu

Prevodom majetku do vlastníctva telovýchovných jednôt a klubov prípadne iných organizácií za symbolické ceny, prišlo aj naše mesto o hodnotné športové objekty, ktoré boli

budované z verejných prostriedkov, alebo v akcii „Z“. Niektoré objekty z postupnej insolventnosti klubov a organizácií vlastníacich tieto nehnuteľnosti, prestali slúžiť telovýchovným a športovým účelom, resp. boli predané alebo privatizované. Je potrebné konštatovať, že v súčasnosti je situácia málo prehľadná, nebola vykonávaná komplexná pasportizácia športových objektov a ohodnocovanie ich stavu. Z ekonomických dôvodov a zmenami vlastníckych vzťahov je nedostatočná pozornosť venovaná prevádzke, údržbe a modernizácii objektov. Nové športové objekty sa v našom meste budujú hlavne zo súkromných zdrojov aj to len v minimálnej miere, ktorá nezohľadňuje skutočné potreby športového hnutia.

1.10. Organizácia a riadenie

V tejto oblasti sa prejavujú veľké nedostatky v tom, že nemáme prepracovaný systém delby a súčinnosti jednotlivých orgánov zaoberajúcich sa telovýchovnou a športovou činnosťou. Neexistujú vertikálne prepojenia medzi subjektmi štátnej správy, verejnej samosprávy, zväzmi, klubmi či ostatnými organizáciami športového hnutia. Chýba jednotný postup v ťažiskových témach, koordinácia a informovanosť medzi vyššími a nižšími článkami napr. po osi: ministerstvo – košický samosprávny kraj - mesto – športové gymnázium - kluby a telovýchovné organizácie. Krajský a mestský športový zväz úplne zanikol, čo bolo na škodu vecí. Plnenie funkcií samosprávnych orgánov v zmysle zákona o obecnom zriadení, ktorý im určuje ich zodpovednosť za výstavbu, údržbu a správu športových zariadení, vrátane komplexných podmienok pre zdravý spôsob života, telesnú výchovu a šport, je jednoznačne poznačené nedostatkom finančných prostriedkov v rozpočte mesta.

2. Koncepcia rozvoja športu – ciele, úlohy a opatrenia

Ciele koncepcie športu vychádzajú z hlavných priorít mesta – Zdravé mesto a Európske mesto športu v roku 2016

Strategický cieľ 1: Zdravé a aktívne obyvateľstvo Košíc

Špecifický cieľ:

- Podporovať šport pre všetkých ako odporúčaný spôsob aktívneho životného štýlu širokej verejnosti, najmä detí a mládeže
- Zvýšiť úlohu socializácie a multikultúry obyvateľstva v športe pre všetkých
- Prevencia a ochrana zdravia pravidelnou športovou činnosťou resp. voľno-časovými aktivitami obyvateľov

Strategický cieľ 2: Úspešná prezentácia Košíc prostredníctvom športu

Špecifické ciele:

- Podpora úspešných mládežníckych klubov v prospech športovo talentovanej mládeže mesta Košice
- Revitalizácia a budovanie športovej infraštruktúry - vybudovanie futbalového štadiónu a mestskej športovej haly
- Podporovať šport zdravotne znevýhodnených
- Organizovať významné medzinárodné podujatia na popularizáciu športu

Cieľové skupiny:

- Verejnosť – osobitne deti, mládež a seniori

- Športovo talentovaná mládež
- Športovci s mimoriadnymi výsledkami zviditeľňujúcimi mesto v zahraničí
- Zdravotne a sociálne znevýhodnené skupiny

Úlohy a opatrenia:

Koncepcia je zameraná na tieto hlavné oblasti :

- šport a zdravie
- šport na školách - športové ligy a testovanie žiakov
- šport pre všetkých a šport v mestských častiach
- výkonnostný šport –športovo-talentovaná mládež
- materiálno-technické zabezpečenie - športové objekty
- činnosť samosprávy v oblasti športu
- eliminácia protispoločenských aktivít zo strany fanúšikov na športových podujatiach
- systém financovania - fondový systém
- projektové zámery
- multilaterálna spolupráca
- šport a cestovný ruch

2.1 Šport a zdravie

Nedostatok pohybu je jedným z významných rizikových faktorov obezity a výskytu chorôb, akými sú: kardiovaskulárne choroby vrátane zvýšeného krvného tlaku, cievnych mozgových príhod, cukrovka, funkčné degeneratívne poruchy pohybového ústrojenstva a osteoporóza. Fyzicky nečinní ľudia majú dvakrát vyššiu pravdepodobnosť ochorieť na kardiovaskulárne choroby a diabetes ako fyzicky aktívni ľudia. Viac než 32% populácie SR trpí nadváhou a až 35% žien a takmer 50% mužov má zvýšenú hladinu cholesterolu v krvi. Lekárske štúdie dokazujú, že aj mierne pohybové aktivity, ktorým sa človek venuje denne, môžu mať dlhotrvajúci blahodarný účinok. Za predpokladu, že pohybová aktivita je systematická, pravidelná, dostatočne intenzívna a primerane dlho trvajúca, pozitívne ovplyvňuje zdravie človeka, čo sa prejaví v zlepšenej výkonnosti celého organizmu. Voľno-časové pohybové a športové aktivity, najmä tie, ktoré ľudia vykonávajú v kolektíve, prispievajú okrem k zlepšeniu zdravotného stavu populácie, aj k zlepšeniu sociálnej inklúzie, najmä znevýhodnených sociálnych skupín, medziľudských vzťahov a sociálnej komunikácie. Sociálnu funkciu športových a pohybových aktivít v kolektíve preto netreba prehliadať, ale naplno využiť aj vo funkcii prevencie voči negatívnym spoločenským javom, najmä v súvislosti so správaním a trávením voľného času mládeže (užívanie drog, alkoholizmus, gamblerstvo, kriminalita, agresívne správanie, šikanovanie atď.). Aktivity obyvateľstva v rámci športu pre všetkých, v organizovanej či neorganizovanej forme, predstavujú účinný nástroj prevencie v rámci zdravotného alebo sociálneho aspektu, ktorý má aj svoj pozitívny ekonomický rozmer. Preventívne opatrenia sú vždy menej finančne nákladné pre spoločnosť, než liečba, alebo prevýchova.

Svetová zdravotnícka organizácia /WHO/ odporúča „aby zdravý dospelý človek vo veku 18 až 65 rokov vykonával minimálne 30 minút fyzickej aktivity miernej intenzity, najmenej 5 dní v týždni. Školopovinná mládež by mala vykonávať 60 a viac minút fyzickej aktivity miernej až silnej intenzity denne, ktoré sú z hľadiska vývoja vhodné, príjemné a zahŕňajú rôzne aktivity. Pri deťoch v útlom veku by sa mal klásť dôraz na rozvoj pohybovej koordinácie.“. Špecificky je potrebné zaoberať sa problematikou prínosu pohybovej aktivity pre starších ľudí, nakoľko fyzická pohybová aktivita a športové podujatia umožňujúce spoločenské vyžitie starších posilňujú ich sociálne začlenenie, zvyšujú ich kvalitu života,

pomáhajú udržiavať priaznivý zdravotný stav a sú zároveň prevenciou pred niektorými rozšírenými chorobami, napr. kardiovaskulárneho charakteru.

Problematika zdraviu prospešných pohybových aktivít predstavuje jednu z hlavných priorít na úrovni EÚ. Podpora tejto priority je deklarovaná všetkými členskými štátmi EÚ v dokumente „Rozvíjanie európskeho rozmeru v športe“ (2011). Ide o súhrn odporúčaní k téme „zdravie a šport“ nielen pre expertov, ale aj pre všetky rozhodovacie orgány členských štátov na všetkých úrovniach (národnej, regionálnej, miestnej) pri tvorbe politík a stratégií v oblasti športu pre všetkých, predovšetkým v zmysle podpory športovania a pohybových aktivít čo najväčšieho počtu a najširšieho spektra populácie, ako prevencie voči civilizačným chorobám a negatívnym sociálnym javom v spoločnosti.

Obsahové zameranie športu pre všetkých na aktívne zdravie si v praxi vyžaduje vytvorenie širokej platformy na partnerskú spoluprácu a koordináciu štátu, samosprávy, občianskych združení a iniciatív, súkromného sektoru.

Hlavné opatrenia:

Mesto Košice:

- inklúzia športu a športovej infraštruktúry do programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta,
- podpora organizovania športových podujatí a iných aktivít telesnej kultúry v meste
- podpora výstavby a prevádzkovania športových zariadení a ich využívania na pohybové aktivity,
- starostlivosť o telesnú kultúru v školách, ktorých je zriaďovateľom a podpora školských športových súťaží,
- Vypracovať zoznam tzv. „tradičných podujatí“, ktoré budú zaradené do systému trvalej podpory mestom.

Z: OŠ MK

T: 2015 - 2020

Občianske združenia:

- ponuka pohybových aktivít pre jednotlivé vekové, sociálne a zdravotné skupiny obyvateľstva, ich inovácia a rozvoj,
- združovanie a vzdelávanie dobrovoľníkov, trénerov, cvičiteľov, rozhodcov, členstvo v medzinárodných organizáciách, účasť na medzinárodných konferenciách športu pre všetkých,
- organizácia medzinárodných a národných súťaží,
- testovanie školskej mládeže a monitorovanie účinnosti pohybových aktivít,
- vydávanie osvetových, propagačných a metodických materiálov, propagácia športu pre všetkých a jeho aktivít medzi širokou verejnosťou.

Z: OZ MK + OŠ MK

T: 2015 – 2020

2.2 Šport na školách – športové ligy a testovanie žiakov

Materská škola (ďalej len „MŠ“) podporuje osobnostný rozvoj detí v oblasti sociálno-emocionálnej, intelektuálnej, telesnej, morálnej, estetickej, rozvíja schopnosti a zručnosti, utvára predpoklady na ďalšie vzdelávanie. Vychováva a vzdeláva na život v spoločnosti v súlade s individuálnymi a vekovými osobitosťami detí. MŠ môže organizovať pobyty detí v škole v prírode, výlety, exkurzie, saunovanie, športový výcvik a ďalšie aktivity len s informovaným súhlasom zákonného zástupcu dieťaťa a po dohode so zriaďovateľom. Súčasťou denného poriadku sú hry a hrové činnosti, pohybové a relaxačné cvičenia, pobyt vonku, odpočinok, činnosti zabezpečujúce životosprávu (osobná hygiena, stravovanie, stolovanie). Hry a hrové činnosti sú spontánne alebo učiteľkou navodzované hry a hrové aktivity detí. Súčasťou hier a hrových aktivít sú vopred plánované edukačné aktivity. Hry a hrové činnosti sa môžu v rámci zostavovania denného poriadku zaradiť aj 2 – 3 krát v dopoludňajších a odpoľudňajších hodinách. Pohybové a relaxačné cvičenia obsahujú zdravotné cviky, relaxačné a dychové cvičenia. Realizujú sa každý deň v určitom čase, s dodržiavaním psychohygienických zásad (pred jedlom/zásadne nie hneď po jedle, vo vyvetranej miestnosti, príp. vonku atď.). Patria k vopred plánovaným aktivitám. Pobyt vonku obsahuje pohybové aktivity detí, vychádzky, edukačné aktivity atď. V záujme zdravého psychosomatického rozvoja dieťaťa sa neodporúča vynechávať pobyt vonku. Realizuje sa každý deň. Výnimkou, kedy sa nemusí uskutočniť, sú nepriaznivé klimatické podmienky, silný nárazový vietor, silný mráz, dážď (nie mrholenie). V jarných a letných mesiacoch sa pobyt vonku upravuje vzhľadom na intenzitu slnečného žiarenia a zaraďuje sa 2 krát počas dňa, v dopoludňajších i odpoľudňajších hodinách. Všetky organizačné formy denného poriadku sú po pedagogicko-psychologickej stránke rovnocenné. Majú vplyv na rozvoj osobnosti dieťaťa vo všetkých vzdelávacích oblastiach, a preto ich pedagogicky usmerňujú kvalifikovaní učitelia predprimárneho vzdelávania.

V meste funguje už 9 rok systém školských športových súťaží – lig na základných a stredných školách v koordinácii s príslušnými športovými zväzmi, športovými klubmi a športovým gymnáziom, s cieľom zapojenia čo najväčšieho počtu detí a mládeže, bez ohľadu na ich sociálne postavenie a etnickú príslušnosť, či deti so zdravotným postihnutím. Plánujeme prehodnotiť zapojenie škôl do školského športu, tým spôsobom, že za mimoriadny výkon školy nebude považovaný športový výsledok, ale percento zapojenia najmä neregistrovaných žiakov, počet hodín a činností ktoré žiaci školy absolvujú. Na týchto princípoch bude fungovať systém školských športových súťaží, v ktorých budú školy súťažiť o najväčšie percento zapojenia, o najkreatívnejší program, o najväčšiu publicitu školského športu.

Telesná výchova na vysokých školách nie je povinným predmetom, avšak na väčšine vysokých škôl majú študenti možnosť zvoliť si ju za svoj dobrovoľný predmet a vybrať si z viacerých športových aktivít ponúkaných vysokými školami a ich športovými klubmi. Na vysokých školách je v súčasnosti zabezpečovanie vyučovania telesnej výchovy v zodpovednosti rektorátov univerzít, dekanátov fakúlt a akademických senátov, podľa zákona o vysokých školách. Rozsah vyučovania v povinných aj voliteľných formách je na jednotlivých fakultách rôzny, v závislosti od personálnych a materiálnych podmienok vysokých škôl, resp. závisí od rozhodnutí akademických senátov jednotlivých fakúlt. So značnými, najmä finančnými problémami zápasia aj vysokoškolské telovýchovné jednoty a kluby. V Košiciach pôsobia dva úspešné vysokoškolské kluby – Slávia UPJŠ a Slávia TU.

Športová škola ktorá zabezpečuje výchovu a vzdelávanie športovo talentovanej mládeže si väčšinu športových objektov prenajíma a počas jej viac ako tridsaťročnej histórie mali vybudovaných len minimum vlastných športovísk.

Novinkou ktorú mesto plánuje zaradiť do Koncepcie je pilotný projekt diagnostiky telesného a motorického rozvoja dieťaťa a funkčnej zdatnosti jeho organizmu. Mesto prostredníctvom Občianskeho združenia Vráťme deťom šport do Košíc zabezpečí v súčinnosti s Fakultou Športu PU v Prešove meranie vytypovaných detí vo veku od 3 do 6 rokov. Projekt má za cieľ, predovšetkým meranie jednotlivých zložiek tela dieťaťa (voda, svalstvo, tuk, pohybová záťaž, srdcová frekvencia). Následne sa na základe výsledkov vystaví certifikát, kde sú zaznamenané športy, na ktoré má dieťa predpoklady.

Na základe analýzy súčasného stavu bude potrebné sústrediť pozornosť mesta na tieto hlavné úlohy:

Hlavný cieľ: Zvýšiť počet cvičiacich detí na hodinách telesnej výchovy a skvalitniť jej vyučovanie.

a/ Vytvárať podmienky pre zdravý životný štýl detí v materských školách v súlade so Štátnym vzdelávacím programom ISCED 0. Podporovať národné projekty pohybových aktivít detí v predškolskom veku.

Z: MŠVVaŠ SR + OŠ MK

T: 2015 – 2020

b/ Zatraktívniť obsah TV a zmeniť zameranie hodín TV, najmä smerom k zážitkovej telesnej výchove, s cieľom zvýšenia počtu cvičiacich žiakov na jej hodinách.

Z: učitelia a predmetová komisia TV na škole, vedenie školy, ŠPÚ, OŠ MK

T: 2015 – 2020

c/ Prostredníctvom referátu športu a mládeže Magistrátu mesta Košíc, vytvárať na základných a stredných školách personálne a materiálne podmienky vyučovania telesnej výchovy tak, aby bolo možné plniť stanovené štandardy, učebné plány a osnovy, vrátane detí zdravotne oslabených. Považovať telesnú výchovu za integrálnu súčasť vzdelávania.

Z: MŠVVaŠ SR + OŠ MK

T: 2015 - 2020

d/ Realizovať systém ďalšieho kontinuálneho vzdelávania učiteľov TV a vytvárať podmienky na zlepšenie ich postavenia, morálneho i finančného ohodnotenia, s cieľom stabilizovať kvalifikovanosť a odbornosť vyučovania TV na školách a skvalitniť záujmovú telovýchovnú činnosť na školách.

Z: MŠVVaŠ SR + OŠ MK

T: 2015 - 2020

e/ Zriaďovať a zabezpečovať činnosť útvarov športovo-talentovanej mládeže na školách, vrátane detí so zdravotným postihnutím v špeciálnych školách (športová materská škola, školské športové centrá, športové triedy, športové školy)

Z: OŠ MK

T: 2015 – 2020

f/ Podporovať finančne i materiálne športové krúžky v školách, centrách voľného času, nízkoprahové centrá a komunitné centrá.

Z: MŠVVaŠ SR + OŠ MK

T: 2015 - 2020

g/ Vytvoriť efektívny systém kontroly vyučovacieho procesu TV na základných školách, v spolupráci s kontrolnými orgánmi s cieľom zvýšenia úrovne výchovno-vzdelávacieho procesu TV

Z: OŠ MK

T: 2015 - 2020

h/ Pokračovať v organizovaní školských športových súťaží – líg na základných a stredných školách v koordinácii s príslušnými športovými zväzmi, športovými klubmi a športovým gymnáziom. Zabezpečiť jeho realizáciu s cieľom zapojenia čo najväčšieho počtu detí a mládeže, bez ohľadu na ich sociálne postavenie a etnickú príslušnosť. Zapojiť do športových líg aj deti zdravotne so zdravotným postihnutím.

Z: OZ MK + OŠ MK, KŠU, OŠG,
KSK Šport zväzy, ŠK a TJ

T: 2015 - 2020

i/ Zvolať jednanie na úrovni mesta so všetkými mestskými krajskými a regionálnymi organizáciami v oblasti športu a dohodnúť jednotný systém postupov v oblasti organizácie športových súťaží a iné.

Z: OZ MK + OŠ MK, UPJŠ ústav športu,
OŠG, KSK Šport zväzy, ŠK a TJ

T: 2015 - 2020

j/ Vykonať komplexnú pasportizáciu školských telovýchovných objektov a zariadení, postupne zabezpečiť ich údržbu, rekonštrukciu, dostavbu a prevádzku v súlade s projektom rozvoja materiálno-technického zabezpečenia športu, vrátane vytvárania podmienok bezbariérového prístupu pre žiakov zdravotne postihnutých na špeciálnych školách s integrovanými triedami. Postupne vybaviť školy multifunkčnými ihriskami

Z: OZ MK + OŠ MK, UPJŠ ústav športu,
OŠG, KSK Šport zväzy, ŠK a TJ

T: 2015 - 2020

k/ Spracovať systém testovania telesnej pripravenosti žiakov základných škôl na prvom stupni a spolupracovať so športovými klubmi a FTVŠ pri UPJŠ Prešov pri výbere talentov na konkrétny druh športu.

Z: OZ MK + OŠ MK, FTVŠ UPJŠ Prešov

T: 2015 – 2020

l/ Spracovať systém testovania detí vo veku od 3 do 6 rokov - pilotný projekt diagnostiky telesného a motorického rozvoja dieťaťa a funkčnej zdatnosti jeho organizmu.

Z: OZ Vráťme deťom šport do Košíc +
OŠ MK, FTVŠ UPJŠ Prešov

T: 2015 - 2020

2.2. Šport pre všetkých a šport v mestských častiach

Cieľom športu pre všetkých je rozvoj tých foriem telesnej výchovy a športu, ktoré prispievajú k regenerácii telesných a duševných síl, upevneniu zdravia a k zvyšovaniu telesnej zdatnosti. Šport pre všetkých je využívaný aktivitami voľného času alebo individuálne (systematicky alebo nárazovo) alebo kolektívne, najmä v na školách, pracoviskách, v rekreačných zariadeniach, ale aj v iných športových zariadeniach patriacich športovým klubom a telovýchovným jednotám.

Dôležitý je tu aspekt psychickej a fyzickej relaxácie, telesnej zdatnosti a zdravia a tiež obnovy síl. Medzi najčastejšie formy športového vyžitia patria najmä: fitness, aerobik, beh, kalanetika, plávanie, beh na lyžiach, lyžovanie, turistika, cyklistika, športové a pohybové hry, ale aj chôdza a netradičné športy.

Šport pre všetkých plní úlohy prevencie pred rôznymi negatívnymi vplyvmi súčasného života a má význam aj z hľadiska sociologického, nakoľko pomáha rôznymi zábavnými formami spájať nové priateľstvá a kolektívy, s rovnakými záujmami.

Činnosť v oblasti športu pre všetkých je potrebné považovať za verejnoprospešnú činnosť občianskych združení a iných neziskových organizácií.

V rámci kandidatúry mesta Košice o titul Európske mesto športu 2016, do ktorej budú zapojené aj jednotlivé mestské časti, bude jedna z mestských častí vyhlásená ako vzorová. V rámci tohto projektu bude následne vystupovať pod názvom: "Košická mestská časť športu".

Hlavné opatrenia na podporu rozvoja športu pre všetkých:

a/ Zamerať sa na vytváranie podmienok a rozširovanie materiálno-technickej základne, budovanie a prevádzkovanie športových objektov a zariadení, nenáročných ihrísk, bežeckých, cyklistických, lyžiarskych, turistických a vodáckych trás v meste a mestských častiach. Financovať budovanie nových športových objektov, školských telocviční, exteriérových posilňovní a starať sa o ich prevádzku, údržbu a opravy.

Z: OŠ MK, KSK, MČ

T: priebežne do roku 2020

b/ Upraviť legislatívu prenájmu školských a športových zariadení vo vlastníctve mestských častí a občianskych združení tak, aby finančné prostriedky za prenájom boli využité na údržbu, opravy, nákup náradia, prevádzku zariadení a organizovanie záujmovej činnosti.

Z: OŠ MMK, KSK, MČ

T: priebežne do roku 2020

c/ Na základe komplexnej pasportizácie športových objektov a zariadení a posúdenia ich stavu a funkčnosti pripraviť harmonogram budovania a rekonštrukcie telovýchovných a športových zariadení, kde je potrebné postupne dobudovať bezbariérové prístupy aj do hľadísk pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu v súlade s vyhláškou Ministerstva životného prostredia SR č. 192/1994 Z. z. Je potrebné opraviť a rekonštruovať prípadne dobudovať prímestské športovo-rekreačné areály, zóny s nenáročným viacúčelovým športovým vybavením v prírodnom letnom aj zimnom prostredí ako súčasť stredísk turizmu a rekreácie.

Z: OŠ MK, KSK, MČ

T: priebežne do roku 2020

d/ Vytvoriť motivačnú mediálnu kampaň a formou výchovy a vzdelávania v školách vplývať na zmenu hodnotovej orientácie v prospech zdravého životného štýlu prostredníctvom pohybových aktivít. Využiť kandidatúru, resp. titul Európske mesto športu 2016

Z: MMK, KSK, MČ, Noviny, TV

T: 2015 -2020

e/ Podporovať telesnú výchovu a šport občanov so zdravotným postihnutím vo všetkých športových a nešportových občianskych združeniach občanov so zdravotným postihnutím.

Z: OŠ MK, KSK, MČ

T: priebežne

f/ Pripraviť systém a organizovať pravidelné športové súťaže všetkých vekových generácií podľa mestských častí. Spolupracovať v týchto súťažiach s partnerskými mestami.

Z: OŠ MK, KSK, MČ

T: rok priebežne

g/ V rámci kandidatúry mesta Košice o titul Európske mesto športu 2016, do ktorej budú zapojené aj jednotlivé mestské časti, bude jedna z mestských častí vyhlásená ako vzorová pod názvom: "Košická mestská časť športu".

Z: OZ Vráťme deťom šport do Košíc +
OŠ MK

T: 2015 – 2020

2.3. Výkonnostný šport – športovo talentovaná mládež

Cieľom tejto oblasti je príprava novej generácie úspešných športovcov a vytvoriť čo najlepšie podmienky pre úspešnú mládežnícku základňu budúcej reprezentácie a zviditeľniť tak prácu s mládežou košických športových klubov.

Oblasť mládežníckeho športu považujeme za prioritnú, v celej šírke opatrení v koncepcii, vzhľadom na všetky pozitívne spoločenské aspekty športu pri formovaní mládeže. Nemôžeme pritom oddeľovať riadené záujmové a školské aktivity a športovú činnosť zameranú na športovú výkonnosť lebo sú navzájom prepojené a spolu súvisia.

Úspech našich športovcov v meste závisí od vytvorených podmienok na jednotlivých úrovniach športu. Cieľom koncepcie je zámer, aby každý subjekt podieľajúci sa na príprave mládežníckeho športovca cítil zodpovednosť, ale aj podporu mesta pri výchove budúceho reprezentanta. Program zahŕňa všetkých športovcov, vrátane športovcov so zdravotným postihnutím. Rozsah a komplexnosť starostlivosti bude závisieť od dosiahnutej výkonnostnej úrovne mladého športovca. Jednou z úloh v tejto oblasti je vypracovanie dlhodobého investičného plánu dobudovania, modernizácie, resp. výstavby nových objektov, ktoré budú plniť úlohu mládežníckych centier športovej prípravy. Tie vytvoria spolu so športovým vybavením a materiálom predpoklady na kvalitnú prípravu. Dôležité bude aj v spolupráci s oddelením telovýchovného lekárstva a regeneračnými zariadeniami vytvoriť zodpovedajúce podmienky pre zdravotné zabezpečenie športovcov, čo je vo svete už neodmysliteľnou súčasťou. Prispievať aj na pravidelné lekárske prehliadky z mládežníckeho fondu bude neodmysliteľnou účasťou, prípadne absolvovanie nadštandardných funkčných vyšetrení v spolupráci so školami a miestnou samosprávou.

Hlavné opatrenia v oblasti prípravy mládeže vo výkonnostnom športe:

a/ Poskytovanie dotácií na roky 2015 až 2020 bude na základe diferencovanej podpory jednotlivých klubov podľa vypracovaných kritérií, ktoré budú zohľadňovať špecifiká a hlavne úspešnosť športu organizovaného v športových organizáciách v meste Košice

Z: OŠ MK

T: 2015-2020

b/ Vytipovať, vybudovať a vybaviť Mestské mládežnícke centrum športovej prípravy pre kolektívne a individuálne športy s vybavením pre regeneráciu, fitness, testovanie výkonnosti a zdravia. Pripraviť projekt „vybraných športovcov“, vrátane zdravotne znevýhodnených športovcov.

Z: OŠ MK, Športové zväzy

T: etapovito do roku 2020

c/ Pripraviť jednotlivé projekty s hlavnými bodmi:

- skvalitnenie výberu - vypracovať kritériá do jednotlivých útvarov mládeže v meste
- podpora mládežníckych súťaží
- dobudovania, modernizácie a rekonštrukcie materiálno-technickej základne útvarov
- dobudovať a kvalitatívne vybaviť športové školy a centrá prípravy mládeže

Z: OŠ MK, Športové zväzy

T: priebežne do roku 2020

d/ Organizovať významné medzinárodné podujatia typu – MS, ME, MSJ, MEJ, SP a EP (a obdobné) V prípade podujatí, ktoré si vyžadujú zvýšené náklady na výstavbu resp. obnovu

športovej infraštruktúry, predkladať na rokovanie vlády SR samostatný materiál a žiadať o súhlas a podporu vládu SR.

Z: MŠVVaŠ SR, OŠ MK,
Športové zväzy, SZTPŠ
T: priebežne do roku 2020

2.4. Šport ľudí so zdravotným znevýhodnením

Šport ľudí so zdravotným znevýhodnením je neoddeliteľnou súčasťou podpory športu v našom meste a má dlhodobú tradíciu /Medzinárodný maratón mieru, organizovanie M-SR v atletike, školská športová liga aj pre deti zdravotne postihnuté/. Mesto podporuje rozvoj športu vo všetkých druhoch znevýhodnenia (telesne, zrakovo, sluchovo a mentálne znevýhodnených športovcov).

Občania so zdravotným znevýhodnením chcú a v mnohých oblastiach aj môžu byť aktívnymi spolutvorcami hodnôt, aktívnymi členmi našej spoločnosti. Väčšina z nich nemá záujem iba na pasívnom poberaní sociálnych kompenzácií, ale chce plnohodnotne žiť, to znamená aktívne sa zapájať do života spoločnosti. Pre naplnenie tohto ich základného ľudského práva je potrebné vytvoriť zodpovedajúce podmienky. Formou, ako tieto podmienky vytvoriť konkrétne v praxi, by mala byť aj táto koncepcia športu.

Hlavné opatrenia v oblasti športu ľudí so zdravotným znevýhodnením:

a./ Vytvoriť podmienky pre sociálnu inklúziu športovcov so zdravotným znevýhodnením do spoločnosti a požiadať športové kluby o aktívnu spoluprácu so zväzmi zaoberajúcimi sa športovcov so zdravotným znevýhodnením.

Z: OŠ MK, Šp. zväzy, SZTPŠ
T: priebežne do roku 2020

b/ Pripraviť a realizovať projekt zriadenia Športového centra pre športovcov s telesným postihnutím, v spolupráci so Slovenským zväzom telesne postihnutých.

Z: OŠ MK, Šp. zväzy, SZTPŠ
T: priebežne do roku 2020

c/ V dotáciách nevynechať ani aktivity pre zdravotne znevýhodnených športovcov.

Z: OŠ MK
T: priebežne do roku 2020

3. Materiálno-technické zabezpečenie - športové objekty

3.1. Návrh rozvoja vybavenia športu

Zo zhodnotenia súčasného stavu starostlivosti o vybavenie športu vyplývajú pre sledované obdobie budúcich 10 rokov nasledovné ťažiskové okruhy:

- vykonanie komplexného pasportu vybavenia športu v Košiciach a jeho príbežná aktualizácia
- riešiť obnovu a účelné kompletovanie súčasného vybavenia na kvalitnej športovo-technickej, urbanisticko-architektonickej a prevádzkovej úrovni

- nové vybavenie športu s podporou finančných prostriedkov mesta, KSK, štátu, sústrediť sa na prioritné okruhy skvalitnenia prípravy talentovanej mládeže a tvorby podmienok pre konanie súťaží na medzinárodnej úrovni
- prijať legislatívne opatrenia na zachovanie funkčnosti športovísk realizovaných z prostriedkov mesta, zabezpečiť vylúčenie zmien ich využívania na iné ako športové účely bez súhlasu mesta a zriadeného dozorného orgánu.
- spolupracovať s rezortmi, regionálnou a miestnou samosprávou, investormi a občianskymi združeniami pri využívaní rozvojových programov a fondov na realizáciu vybavenia jednotlivých športov v meste
- zavedenie systému mestského a krajského sponzoringu zameraného na účasť v príprave a výstavbe veľkých investičných projektov stavieb športu
- **pri programovom plánovaní a tvorbe mestského rozpočtu, musí byť finančný objem stanovený vopred - investičná činnosť je dlhodobý proces**
- veľké investičné akcie športového vybavenia celomestského a celospoločenského významu (viacúčelová hala, veľký štadión a areál) riešiť v rámci mestského rozpočtu mimo fondového systému dotácií, z kapitálových a iných zdrojov
- pre použitie verejných prostriedkov štátu na nové športové zariadenia vytvoriť podmienky na odbornú, koncepcnú a zadávaciu prípravu akcií a tiež podmienky pre spätnú kontrolu účelného použitia poskytnutých finančných prostriedkov
- integrovaný rozvojový program výstavby viacúčelových stavieb pre športové a kultúrno-spoločenské využívanie, riešiť v spolupráci s KSK, a ministerstvami, spolupracovať aj metodicky a zadávateľsky
- podieľať sa na využívaní rozvojových fondov (projekty z operačných programov EÚ a iné) zapojenie sponzorských príspevkov do systémového procesu vybavenia športu

3.1.1. Školská telesná výchova

Súčasná sieť vybavenia v stupni základných a stredných škôl v rámci mesta Košice je podľa dostupných štatistických údajov 83 telocviční, 5 krytých bazénov, 18 posilňovní, 24 atletických dráh, 26 futbalových ihrísk a 45 vonkajších asfaltových ihrísk čo je na počet 54 základných a stredných škôl v meste zdá sa dostačujúce, horšie je to už so športovým vybavením týchto objektov.

Niektoré telocvičnice sú v nevyhovujúcom stave a potrebujú kompletnú rekonštrukciu a modernizáciu. Vonkajšie asfaltové ihriská sa postupne prebudovávajú na moderné multifunkčné ihriská s kvalitným povrchom. Školské bazény sú všetky po komplexnej obnove a modernizácii po stránke technologického zariadenia, nakoľko už nespĺňali kritériá pre úpravu vody a neboli v súlade s dodržiavaním hygienických noriem.

Hlavné smery riešenia sú v dvoch základných okruhoch:

- skvalitnenie vybavenia ihrísk, telocviční a bazénov existujúcich školských areálov
- výstavba nových športových zariadení v rámci mestských častí a ich využívanie v rámci školskej výučby, organizovania mimoškolskej činnosti, ale aj pre obyvateľov príslušnej MČ

3.1.2. Šport pre všetkých

Vybavenie v rámci mestských častí

Športové vybavenie v rámci mestských častí je potrebné riešiť v súlade s urbanistickými ukazovateľmi v rámci obytných súborov príslušných občianskych vybavení. Zabezpečenie realizácií a prevádzkovaní športovísk je v kompetencii samospráv mestských častí. V súčasnosti je v správe mestských častí 24 športových objektov a zariadení, ku ktorým postupne pribúdajú ďalšie najmä multifunkčné ihriská. Po vykonaní pasportizácie ktorú je nutné urobiť, bude presná štatistika týchto objektov, ktorú budeme priebežne aktualizovať.

Prímestské športovo rekreačné areály

Táto vybavenosť pre masový šport a oddych obyvateľov Košíc nie je v súčasnosti riešená dostatočne a na potrebnej prevádzkovej úrovni. Je potrebné urobiť pasport týchto zariadení, rokovať s vlastníkmi a prevádzkovateľmi o spolupráci a ďalšom smerovaní k zatraktívneniu prostredia okolia Košíc a vytvoreniu podmienok pre riešenie okruhu aktivít. V spolupráci so samosprávou a občianskymi združeniami je potrebné tomuto okruhu rozvoja športu venovať zvýšenú pozornosť v záujme tvorby ponuky siete nenáročných športových zariadení v kontaktovom prírodnom prostredí a v dostupnosti pre denné a hodinové využitie.

3.1.3. Návrh zriadenia špičkového vybavených športovísk – Mestských športových centier

Sledovaným koncepčným cieľom je vytvoriť pre jednotlivé športy kvalitné športoviská, ktoré budú spĺňať všetky sledované športovo-technické a prevádzkové podmienky medzinárodných federácií pre usporiadanie medzinárodných súťaží, konkrétne: homologizačné podmienky športoviska, divácka kapacita, vybavenie pre športovcov, kvalitné urbanisticko-architektonické riešenie, sprievodné spoločenské vybavenie, ubytovanie, podmienky pre médiá, parkovacie kapacity atď.

Postupná prestavba súčasných a výstavba nových športovísk tejto kategórie vybavenia Mestských športových centier, v niektorých prípadoch aj Národných centier, bude investične zabezpečovaná kombinovane v spolupráci jednotlivých športových zväzov, klubov, sponzorov, samosprávy a ministerstiev. Tieto centrá budú slúžiť pre potreby tréningu a súťaží výkonnostných športovcov našej TOP mestskej základne. Využívané budú pre športové ale aj kultúrne podujatia mládeže a seniorov. Prevádzka centier bude riešená podľa podielového kľúča vložených investícií.

3.2. Návrh systému financovania MTZ

3.2.1. Financovanie

Centrálna úroveň

- a) Poskytovanie financií na športové vybavenie len na základe vypracovaných návrhov v súlade so zadávateľským stanoviskom mesta
- b) Poskytovanie financií len za podmienky účasti mesta na zadávateľskej príprave akcie, výstavbe a na prevádzke vybavenia a na prevádzke vybudovaného vybavenia v rámci vytvorenej obchodnej spoločnosti.

Regionálna a miestna úroveň

Z mestských prostriedkov pre šport financovať len vybavenie viacúčelovej mestskej haly, športovísk v mestskej štruktúre a vo voľnej krajine, v spolupráci s KSK ministerstvom a ostatnými štátnymi resp. regionálnymi organizáciami športového hnutia.

Z: OŠ MK, KSK

T: priebežne do roku 2020

3.2.2. Návrh financovania dlhodobých rozvojových programov vybavenia športu

Ekonomické podmienky, ktoré možno do roku 2020 v kapitole šport reálne očakávať neumožnia zabezpečiť riešenie veľkých investičných stavieb bez plánovania. Preto je potrebné, aby vopred vyhodnotené menovité aktivity celospoločenského záujmu boli zabezpečované samostatnou účelovou formou, prostredníctvom mestského rozpočtu. Po pasportizácii a dohode všetkých mestských organizácií, ktoré pracujú v športovom hnutí a v spolupráci s KSK, je potrebné vypracovať plán konkrétnych akcií.

3.3. Pasportizácia športového vybavenia v meste a systém jej aktualizácie

Pre zabezpečenie prevádzky športového objektu a zariadenia je dôležitá koncepčná systematická práca, plánovanie rozvoja a účelného využívania vybavenia. To si vyžaduje mať zabezpečený dobre fungujúci informačný systém v tejto oblasti, ktorý je už v Košiciach vybudovaný, bude potrebné ho len uviesť do praxe. Tento systém musí mať charakter stálej činnosti, musí byť otvorený a zabezpečujúci priebežnú aktualizáciu údajov.

Návrh jednotného systému informácií v oblasti vybavenia športu v Košiciach bude súčasťou budovaného Informačného systému v oblasti telesnej kultúry.

Príslušné údaje jednotného informačného systému o zariadeniach telesnej výchovy a športu budú v nasledovnej štruktúre:

1. Školská telesná výchova – školské objekty
2. Akademický šport – športové objekty
3. Šport pre všetkých – rekreácia a šport
4. Nezávislé športové kluby a organizácie – športové objekty
5. Mestské športové objekty

Z: OŠ MK

T: 2015 a priebežne

4. Činnosť samosprávy v oblasti športu

Činnosť samosprávy v oblasti športu je možné rozdeliť do týchto základných rovín:

- a) školská a záujmová športová činnosť mládeže v mestských, regionálnych a medzinárodných podmienkach, oblasť školskej telesnej výchovy a záujmovej športovej činnosti mládeže,
- b) šport pre všetkých, rekreačný šport
- c) starostlivosť o športovo talentovanú mládež, školské športové strediská
- d) vysokoškolský šport,
- e) výkonnostný a vrcholový šport,
- f) legislatíva, oblasť materiálno-technického zabezpečenia športu,

Dôležitú úlohu vidíme v konštituovaní organizačnej jednotky referátu športu a mládeže pri Oddelení školstva mesta Košice. Hlavným cieľom činnosti tejto organizačnej jednotky je vytvorenie efektívneho systému zabezpečujúceho koordináciu širokého spektra činností spojených s výkonom samosprávy v oblasti starostlivosti o šport a komplementárnu

spoluprácu s oddelením školstva magistrátu mesta Košice a Košickým samosprávnym krajom pri riešení regionálnych problémov a tiež efektívnu regionálnu a medzinárodnú spoluprácu v otázkach školských a mimoškolských aktivít smerujúcich k rozvoju športu a telesnej kultúry v podmienkach mesta.

Parciálne ciele činnosti organizačnej jednotky športu sú stanovené v troch rovinách:

- a) dlhodobé ciele - vychádzajú z programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Košice a základných dlhodobých dokumentov verejnej správy a Európskej únie,
- b) strednodobé ciele - vychádzajú zo schválených priorít na príslušné volebné obdobie,
- c) krátkodobé ciele - vychádzajú zo schváleného plánu úloh v príslušnom kalendárnom roku.

Hlavné úlohy činnosti organizačnej referátu športu a mládeže.

Hlavné úlohy činnosti organizačnej jednotky športu vychádzajú zo stanoveného hlavného cieľa činnosti oddelenia. Sú koncipované takto:

- a) rozpracovanie koncepcie rozvoja športu v podmienkach mesta Košice,
- b) riadenie výkonu samosprávy uskutočňovaného zriaďovateľom v zmysle prenesených pôsobností a návrhu ich finančného zabezpečenia,
- c) analýza a monitoring existujúceho stavu,
- d) tvorba informačného systému a servisné informačné činnosti,
- e) koordinácia činností medzi orgánmi štátnej správy, orgánmi samosprávy, športovými zväzmi a klubmi pôsobiace na území mesta Košice a ostatnými subjektami pôsobiace v oblasti telesnej kultúry,
- f) priama a nepriama podpora činností v zmysle schváleného plánu a rozpočtu a kontrola jej účelovosti, vytvorenie grantového systému priamej podpory projektov,
- g) spracovanie možností využívania majetku v správe v zmysle zásad hospodárenia,
- h) spracovanie návrhu vytvárania právnických osôb a združení na podporu činností v oblasti športu, príprava a predloženie návrhu na zriadenie mestských športových klubov,
- i) zabezpečenie pasportizácie majetku využiteľného pre účely športu,
- j) spolupráca pri organizovaní významných celoslovenských a medzinárodných športových podujatí
- k) vonkajšie vzťahy činnosti organizačnej jednotky športu by mali smerovať k orgánom štátnej správy v zmysle prenesených kompetencií podľa zákona č. 416/2001 Z. z., k orgánom samosprávy, k podnikateľským subjektom - možnosti zabezpečenia činnosti verejného záujmu, k občianskym združeniam a športovým klubom, neziskovým a iným záujmovým organizáciám (metodicko - poradenská činnosť, podpora v rámci schváleného rozpočtu), k verejnosti - informačné služby

Z: OŠ MK

T: priebežne do roku 2020

Koordinácia činnosti so školami a školskými zariadeniami v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta:

Na základe uvedených skutočností prezentujeme nasledovný prehľad možností spolupráce organizačnej jednotky športu so školami a školskými zariadeniami :

- 1) realizácia štátnej koncepcie rozvoja športu v podmienkach mesta Košice,
- 2) finančné zabezpečenie vo výške poskytnutých účelových prostriedkov štátneho rozpočtu, rozpočtu mesta Košice vyčlenených na šport,
- 3) zapojenie subjektov do medzinárodnej spolupráce s dôrazom na využívanie mimorozpočtových zdrojov,
- 4) pasportizácia majetku využiteľného pre účely športu,

- 5) športové školské a mimoškolské aktivity mládeže,
- 6) metodická a poradenská činnosť
- 7) podpora zriaďovania školských športových stredísk,
- 8) spolupráca s Osemročným športovým gymnáziom v Košiciach pri testovaní školop povinnej mládeže rôznych vekových kategórií.

Z: OŠ MK, KSK

T: priebežne do roku 2020

Základné zásady činnosti samosprávy:

- maximálne využívanie majetku vo vlastníctve mesta, mestských častí
- účelné využitie ľudských zdrojov - učiteľov telesnej výchovy, trénerov, inštruktorov, dobrovoľných pracovníkov a funkcionárov
- transparentnosť pri nakladaní s majetkom a finančnými prostriedkami
- informovanosť
- slobodný prístup k športoviskám (neobmedzovať len pre určité kategórie)
- adresná starostlivosť o športoviská

Z: OŠ MK

T: priebežne do roku 2020

5. Mestský informačný systém v oblasti telesnej kultúry

Fungujúci informačný systém v oblasti telesnej kultúry je podmienkou a základným východiskom pre efektívne riadenie, rozhodovanie a koordináciu v danej oblasti.

Informačný systém športu v meste by mal zabezpečiť potrebné a aktuálne informácie pre rozhodovanie, ktoré súvisí s Koncepciou.

Hlavnou úlohou je komplexný monitoring telesnej kultúry a športu v pôsobnosti mesta. Informačný systém športu bude slúžiť pre širokú verejnosť a tiež pre potreby kontroly. Bude obsahovať informácie o kluboch a organizáciách kde sa zabezpečuje a realizuje športová činnosť, o pracovníkoch, ktorí zabezpečujú činnosť na tomto úseku, o procesoch a činnostiach, ktoré sa v danej oblasti realizujú, o materiálno technickom zabezpečení, o dotačnom systéme, o športovcoch, výsledkový servis, termínové listiny a ďalšie.

Hlavný cieľ: Zvyšovať informovanosť občanov o športe.

Návrh opatrení na realizáciu cieľa:

- Integrovať dáta športových klubov a telovýchovných jednôt - primárne údaje ako sú registre športovcov, funkcionárov, atď.
- Zvýšiť transparentnosť poskytnutých dotácií z mestského rozpočtu - formou zberu, spracovania a publikovania údajov o použití pridelených dotácií.
- Prostredníctvom ISS podporovať odvetvové špecializované činnosti v športe - pasportizáciu športovej infraštruktúry a bezpečnosť športových podujatí.
- Prezentať šport v Košiciach vo verejnoprávnych médiách a budovať pozitívny vzťah k športu.

Z: OŠ MK

T: priebežne do roku 2020

6. Eliminácia protispoločenských aktivít zo strany fanúšikov a športových chuligánov pri športových podujatiach

Divácke násilie je negatívnym fenoménom, ktorý znamená významné narušenie verejného poriadku a výrazne vplýva aj na obyvateľov mesta. Agresívne správanie sa fanúšikov môže mať rôzne formy násilia s ohľadom na situáciu a prostredie, kde k nemu dochádza. Najproblémovejšia je skupina radikálnych futbalových fanúšikov tzv. športových chuligánov (z angl. hooligans).

Agresívne správanie športových chuligánov, ku ktorému dochádza na športoviskách má za posledné roky stúpajúcu tendenciu. Títo športoví chuligáni sa neustále snažia o zvyšovanie svojho agresívneho správania na športových podujatiach. S diváckym násilím pri športových podujatiach sú spojené konkrétne formy protiprávneho chovania, ako napríklad rasistické prejavy, poškodzovanie majetku alebo správanie ohrozujúce ostatné osoby na športoviskách alebo mimo nich, vrátane hlavných aktérov (hráčov alebo rozhodcov).

Zákon č. 1/2014 o organizovaní verejných športových podujatí (zo dňa 4. 12. 2013) upravuje podmienky organizovania športového podujatia, oprávnenia a povinnosti organizátora, oprávnenia a povinnosti člena usporiadateľskej služby, úlohy obce a Policajného zboru, povinnosti a zákazy pre účastníka podujatia, podmienky na zaistenie bezpečnosti na podujatí, zodpovednosť a sankcie za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom. Zákon nadobudol účinnosť 1. 2. 2014.

Tento zákon nahradil pôvodný zákon č. 479/2008 Z. z. o organizovaní verejných telovýchovných podujatí, športových podujatí a turistických podujatí.

Na jednej strane síce obciam odpadla kompetencia prejednávať priestupky (podľa novej legislatívy to patrí do pôsobnosti Policajného zboru), na strane druhej však nový zákon pomerne výrazne precizoval rad povinností a záväzkov pre obce (ako aj pre ďalšie zainteresované subjekty – napr. organizátori podujatia, usporiadatelia a pod.).

Hlavný cieľ: Eliminovať protispoločenské aktivity zo strany fanúšikov a športových chuligánov.

Návrhy opatrení na realizáciu cieľa:

- Mesto rozhodne o zákaze podujatia, ak sa jeho konanie riadne neoznámilo a jeho konanie by bolo v zásadnom rozpore so záujmami chránenými týmto zákonom (nemá súhlas vlastníkov alebo užívateľov pozemkov, resp. priestorov, alebo môže spôsobiť škodu na pozemkoch, priestoroch...).
- Ak organizátor podujatia nepredloží súhlas vlastníkov alebo užívateľov pozemkov alebo priestorov, kde sa má podujatie konať a nejde o podujatie podľa odseku 2 písm. b) [uskutočnenie podujatia môže spôsobiť vážnu škodu na pozemkoch alebo v priestoroch, kde sa má podujatie konať alebo vážnu ujmu na životnom prostredí], obec oznámenie bezodkladne najmenej na 15 dní oznámi verejnou vyhláškou na úradnej tabuli a na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené. Súčasťou oznámenia je aj výzva, aby vlastníci alebo užívatelia pozemkov alebo priestorov, kde sa má podujatie konať, v lehote zverejnenia oznámenia písomne vyjadrili svoj súhlas alebo nesúhlas s konaním podujatia a poučenie, že ak sa vlastník alebo užívateľ pozemkov alebo priestorov, kde sa má podujatie konať, v tejto lehote nevyjadrí, má sa za to, že s konaním podujatia súhlasí.
- Ak pred uplynutím zákonom stanovenej lehoty vlastník alebo užívateľ pozemkov alebo priestorov, kde sa má podujatie konať, oznámi obci písomne nesúhlas s konaním podujatia, obec o tom bezodkladne upovedomí organizátora podujatia. Organizátor podujatia následne informuje mesto o výsledku rokovania s vlastníkom alebo užívateľom, ktorý

oznánil nesúhlas. Ak mesto zistí dôvody uvedené v odseku 2 písm. b), rozhodne o zákaze podujatia; inak obec rozhodnutím určí podmienky, za ktorých sa podujatie môže konať, a ktorými sa minimalizuje možnosť spôsobenia škody na pozemkoch alebo v priestoroch, kde sa má podujatie konať, vrátane negatívnych vplyvov na životné prostredie.

- Mesto môže na základe písomnej dohody s organizátorom podujatia poskytovať súčinnosť pri plnení úloh usporiadateľskej služby prostredníctvom obecnej polície. Táto dohoda obsahuje najmä
 - a) zásady spolupráce obecnej polície a organizátora podujatia,
 - b) počet príslušníkov obecnej polície, ktorí budú plniť úlohy usporiadateľskej služby,
 - c) rozsah činnosti vykonávanej obecnou políciou,
 - d) spôsob určenia výšky nákladov uhrádzaných organizátorom podujatia obci za vykonanú činnosť.
- mesto je oprávnené dozerať, či sa podujatie koná v súlade s oznámením (podľa § 4).
- Ak sa má podujatie konať mimo športového zariadenia, mesto je oprávnené navrhnúť organizátorovi podujatia iné miesto na jeho konanie, ako sa uvádza v oznámení.
- Mesto je oprávnené na základe žiadosti organizátora podujatia alebo z vlastného podnetu určiť písomne počet členov usporiadateľskej služby aj v inom rozsahu ako je ustanovené zákonom. Kritériom pre určenie nižšieho alebo vyššieho počtu členov usporiadateľskej služby je najmä druh podujatia, podmienky konania podujatia, predpokladaný počet a rizikovosť divákov. Ak ide o rizikové podujatie, počet členov usporiadateľskej služby nemôže byť určený v nižšom rozsahu.
- Mesto je oprávnené rozhodnúť o zákaze podujatia, ak by v súvislosti s konaním podujatia hrozilo vážne ohrozenie bezpečnosti, zdravia, mravnosti, majetku alebo životného prostredia, konanie podujatia by obmedzovalo verejnú dopravu, zásobovanie obyvateľstva alebo ohrozovalo životné prostredie; ak ide o vážne ohrozenie bezpečnosti, zdravia, mravnosti, majetku alebo životného prostredia, obec zakáže podujatie z vlastného podnetu, na základe žiadosti organizátora podujatia alebo na základe žiadosti Policajného zboru.
- Ak ide o rizikové podujatie, dozorný orgán je povinný zúčastniť sa na príprave podujatia a na podujatí. Mesto je povinné najneskôr 48 hodín pred začiatkom podujatia oznámiť organizátorovi podujatia a Policajnému zboru meno, priezvisko, adresu elektronickej pošty a telefonický kontakt dozorného orgánu.
- Dozorný orgán je povinný preveriť, či organizátor podujatia splnil podmienky určené podľa § 5 ods. 5 (t. j. v prípade uskutočnenia podujatia na cudzej nehnuteľnosti mimo športových zariadení). Na rizikovom podujatí je dozorný orgán povinný preveriť, či organizátor podujatia splnil ďalšie podmienky ustanovené zákonom [podľa § 6 ods. 1 písm. b), ods. 2 písm. a) a § 21 ods. 7]. Ak je to potrebné, dozorný orgán previerku vykonáva v súčinnosti s Policajným zborom. Ak organizátor podujatia ani po upozornení dozorným orgánom na zistené nedostatky nespĺní niektorú z týchto povinností alebo podmienok, dozorný orgán rozhodne o zákaze podujatia.
- Dozorný orgán v súlade so športovými pravidlami podujatie preruší, a to aj opakovane alebo ho zakáže, ak sa na podujatí porušujú ľudské práva alebo slobody. Dozorný orgán oznámi prerušenie alebo zákaz podujatia organizátorovi podujatia ústnym vyhlásením.
- Mesto je povinné bezodkladne oznámiť Policajnému zboru, že rozhodlo o zákaze konania podujatia (podľa § 17 ods. 4, 6 alebo 7).
- Mesto je povinné vydať zákaz predaja, podávania alebo požívania alkoholických nápojov na podujatí, ak o to požiada organizátor podujatia alebo Policajný zbor.

- Ak mesto označí podujatie za rizikové, bezodkladne oznámi túto skutočnosť organizátorovi podujatia, Policajnému zboru a príslušnému športovému zväzu.
- Rozhodnutie podľa § 4 ods. 5 (zákaz podujatia), § 5 ods. 2 a 5 (podujatia mimo športového zariadenia – zákaz resp. určenie ďalších podmienok) a § 17 ods. 4 a 6 (zákaz podujatia) nadobúda právoplatnosť dňom vydania. Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať odvolanie, návrh na obnovu konania a ani ho nemožno preskúmať mimo odvolacieho konania. Rozhodnutie mesto zverejní v deň vydania na webovom sídle a na úradnej tabuli. Rozhodnutie oznámi písomne do 5 dní od vydania organizátorovi podujatia.

Z: PO MMK, RŠaM MK, MP

T: priebežne do roku 2020

7. Systém financovania - fondový systém

Šport v krajinách Európskej únie vytvára podľa dostupných analýz pridanú hodnotu cca 407 mld. eur, čo predstavuje 3,7% HDP EÚ a pracovné miesta pre 15 miliónov ľudí, teda 5,4% pracovnej sily. V škandinávskych krajinách, Veľkej Británii, Francúzsku, Holandsku sa vynakladá z verejných zdrojov na šport na jedného obyvateľa najviac prostriedkov, približne 100 - 180 eur. Najmenej je to v Bulharsku, Malte, Českej republike, Litve, Lotyšsku, Poľsku, Rakúsku, kde táto dotácia na 1 obyvateľa nedosahuje ani 20 eur. **Na Slovensku je podpora zo strany štátu na obyvateľa iba 7 eur.**

Prioritou financovania športu v meste je mládežnícky šport a realizuje sa v rámci pravidiel upravených zákonmi o rozpočtových pravidlách, o štátnom rozpočte, o lotériách, a iných podobných hrách, o telesnej kultúre, o štátnom fonde telesnej kultúry, o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy SR, o verejnom obstarávaní, colným, cenovým a daňovými zákonmi.

Pri financovaní sa uplatňujú metódy, ktoré znižujú subjektívny vplyv a objektivizujú procesy financovania - tam kde je to možné, používajú sa matematické výpočty, tam kde to možné nie je, mesto zriaďuje komisiu na posudzovanie žiadostí. Činnosť tejto komisie bude upravená osobitným štatútom.

Fondový systém Koncepcie financovania športu v meste sa riadi a realizuje podľa **Všeobecne záväzného nariadenia mesta Košice č. 76**, a ich novelizovaných úprav **O poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta.**

Finančné prostriedky z dotácií sa používajú na zabezpečenie športovej činnosti jednotlivých klubov. Spôsob použitia finančných prostriedkov je podrobne spracovaný v samostatnom materiáli.

Najoptimálnejším spôsobom realizácie financovania športu v Košiciach je **Fondový systém** tzv. vytvorenie fondov, ktorých napĺňanie a čerpanie sa realizuje na základe stanovených objektívnych kritérií, v súlade s vyhodnotením štatistických ukazovateľov pri dosahovaní športových výsledkov, počtu športovcov a pod.

Financovanie športu je založené na dvoch základných princípoch, a to viaczdrojovosti a transparentnosti. Viaczdrojovosť financovania športu vychádza z dvoch základných zložiek, a to z verejných financií a zo súkromných financií. Verejné financovanie športu bude predstavovať finančné prostriedky mesta pridelované:

- podľa pevne stanoveného kľúča zakotveného v rozpočte mesta na kalendárny rok,
- súkromných financií od obchodných spoločností pôsobiacich na teritóriu mesta určením

podielu ich príspevku, darov od fyzických a právnických osôb, z členských príspevkov členov športových klubov, z reklamy, z televíznych práv, verejných zbierok, hodnoty práce dobrovoľníkov v športe

- z vlastných príjmov športových klubov.

Transparentnosť použitia prostriedkov z centrálnych verejných zdrojov by mala byť zabezpečená prostredníctvom kontrolných mechanizmov mesta Košice.

V súvislosti s novým Zákonom o športe sú stanovené minimálne náležitosti dotačnej zmluvy medzi športovým subjektom a mestom. Podstatou je to, že úspešní žiadatelia o dotácie po transparentnom procese rozhodovania o jej (ne)pridelení a v konkrétnej výške budú môcť pomerne veľmi voľne narábať s pridelenými dotáciami, no zároveň však budú povinní na základe dotačnej zmluvy zverejniť na internete správu o svojej činnosti za predchádzajúci rok. Jej súčasťou budú podrobné informácie o hospodárení subjektu so všetkými prostriedkami získanými z rozpočtu verejnej správy vrátane ich vedenia na tzv. transparentnom účte, na ktorom pohyby bude môcť kontrolovať ktokoľvek.

Súčasťou financovania je aj priaznivá legislatíva mesta najmä v oblasti úľav a kompenzácií nákladov spojených s prevádzkovaním športových objektov cez inštitút osobitného zreteľa a pod.

Úlohou štátu v podpore kreovania týchto zdrojov bude najmä vytvorenie priaznivého daňového prostredia a zákonná úprava inštitútu sponzorstva.

V záujme transparentnosti bude potrebné zaoberať sa aj určením podmienok pre sponzorstvo obchodných spoločností, v ktorých má mesto majetkovú účasť.

Finančné zdroje:

Možné zdroje príjmov do oblasti športu :

Ministerstvo školstva SR, VÚC, súkromní sponzori, rodičia, mestský rozpočet, Fond regionálneho rozvoja, mestské časti, štrukturálne fondy, nadácie, verejné zbierky, podnikateľské subjekty, vlastná podnikateľská činnosť a pod.

V rámci systému financovania budú vytvorené tieto fondy:

- **Fond mládežníckeho športu**
- **Fond športových aktivít**
- **Fond investícií do športu**

Čerpanie finančných prostriedkov z jednotlivých fondov je určené na základe objektívnych kritérií:

1. Fond mládežníckeho športu – jeho cieľom je podporiť mladých perspektívnych športovcov mesta a zabezpečiť ich výkonnostný rast v konkrétnom športe. Realizácia čerpania finančných prostriedkov bude na základe splnenia týchto kritérií:

- Počet zaregistrovaných športovcov zapojených do celoštátnych súťaží daného športového klubu za predchádzajúce súťažné obdobie
- Počet celoštátnych súťaží v ktorých má športový klub zapojené jednotlivé družstvá (jednotlivcov) za predchádzajúce súťažné obdobie
- Umiestnenia jednotlivých družstiev (jednotlivcov) v najvyšších celoštátnych súťažiach za predchádzajúce súťažné obdobie
- Počet reprezentantov SR za predchádzajúce súťažné obdobie

Všetky finančné prostriedky, určené v rozpočte na mládežnícky šport, budú rozdelené medzi športové kluby a organizácie podľa koeficientu, úmernému spoločenskému významu športov (ďalej len "koeficient športu"), ktorý sa vypočíta nasledovne:

$$\text{Koeficient športu} = \text{Športový úspech} \times \text{Záujem o šport}$$

- Športový úspech je v kolektívnom športe daný postavením daného športu vo svojej svetovej federácii. V kolektívnom športe je určený postavením Slovenska v oficiálnom rebríčku svetovej federácie a v redukovanom poradí európskych krajín v rámci tohto rebríčka.
- Športový úspech v individuálnom športe vypočítaný z výsledkov športovcov daného športu na oficiálnych podujatiach jeho medzinárodnej športovej federácie počas uplynulých 4 rokov. Každý dosiahnutý výsledok je prepočítaný na umiestnenie na majstrovstvách sveta a vynásobený koeficientom útlmu podľa roku, v ktorom bol dosiahnutý. Športový úspech je priemerom 10 najlepších výsledkov v každom hodnotenom roku.
- Športový úspech je ďalej prepočítaný na 100%, aby sa zohľadnil rôzny počet členských krajín v medzinárodných športových federáciách, a vynásobený koeficientom významu výsledku, ktorý klesá nepriamo úmerne s výsledkom.
- Záujem o šport sa skladá z troch čiastkových záujmov:
 - a) záujem obyvateľov Slovenska o daný šport, zistený prieskumami verejnej mienky,
 - b) záujem medzinárodnej verejnosti o daný šport, daný jeho sledovanosťou v medzinárodných médiách, zistený agentúrnym prieskumom,
 - c) záujem športovcov, daný počtom registrovaných aktívnych športovcov, zistený zverejnením registrov športovcov v informačnom systéme verejnej správy o športe a preukázaním zaplataenia členských príspevkov.
- Z dôvodu zmeny metodiky výpočtu dotácie sa predpokladajú zmeny v dotáciách jednotlivých športov, a preto budú v dotačnom procese aplikované ochranné opatrenia, ktoré umožnia športovým zväzom počas niekoľkých rokov postupne sa adaptovať na nové pravidlá. Z rovnakého dôvodu môžu byť jednotlivé ukazovatele v priebehu platnosti koncepcie modifikované v súlade s požiadavkami športovej praxe.
- Športové kluby, organizácie budú mať slobodu narábania s poskytnutými prostriedkami za podmienok:
 - a) zverejňovania použitia poskytnutej dotácie a iných zdrojov,
 - b) zverejňovania výročnej správy,
 - c) vkladania štruktúrovaných informácií o vlastnom športovom odvetví do informačného systému v športe,
 - d) uvádzania loga poskytovateľa - mesta a s textovou informáciou o poskytnutom príspevku z mestského rozpočtu, a pri prezentácii účelu alebo projektu, informovania médií a verejnosti o poskytovateľovi príspevku.

2. Fond športových aktivít

Fond športových aktivít zastrešuje šport pre všetkých, športové podujatia miestneho a medzinárodného charakteru a šport na školách.

Dotácie budú schvaľované Mestským zastupiteľstvom a budú poskytované na tieto športové podujatia:

- 1. skupina – podujatia s dlhodobou tradíciou
- 2. skupina – mládežnícke podujatia so zahraničnou účasťou
- 3. skupina – školské športové ligy a testovania mládeže
- 4. skupina – podujatia pre širokú verejnosť

Financovanie organizovania významného medzinárodného alebo tradičného podujatia bude závisieť od počtu zúčastnených športovcov, počtu dní trvania podujatia v zmysle pravidiel medzinárodnej športovej federácie a dôležitosti podujatia. Poradie financovania bude závisieť od koeficientu športu, dôležitosti podujatia a jeho spolufinancovania. Vzhľadom na veľké množstvo typov podujatí sa budú financovať len podujatia typu majstrovstvá sveta, Európy, svetového a európskeho pohára - podujatí, ktoré sa konajú iba na území Košíc a súčasne sú v kalendári medzinárodnej športovej federácie alebo sa na nich zúčastní aspoň 500 športovcov. Dôležitosť podujatia bude definovaná vopred nemennou číselnou hodnotou.

- Dotácia bude účelovo určená na výdavky spojené s organizačným a technickým zabezpečením podujatia.
- Výška dotácie bude určená zaradením podujatia do niektorej z vyššie uvedených skupín a diferencuje sa na základe kategorizácie športov do 2 skupín, a to individuálne alebo kolektívne športy.
- Dotácia sa poskytne žiadateľovi (len športový klub so sídlom, na území mesta Košice, registrovaný v slovenskom športovom zväze), ktorý splní všetky podmienky k podávaniu žiadostí.
- Finančná podpora sa poskytne na usporiadanie školských športových líg, testovania mládeže a šport pre všetkých, ak žiadateľ preukáže krytie nákladov z iných zdrojov minimálne vo výške 10 % rozpočtu, v prípade športových podujatí miestneho a medzinárodného charakteru musí preukázať krytie z iných zdrojov vo výške 50 % rozpočtu
- Na podujatie zaradené v 2. skupine je podmienkou poskytnutia dotácie účasť minimálne troch krajín.
- Dotácia na podujatie 2. skupiny sa poskytne za predpokladu, že toto podujatie presahuje regionálny rámec.
- Výšku príspevku odsúhlasí mestské zastupiteľstvo na základe návrhu organizačnej jednotky športu, ktorá spadá pod oddelenie školstva a po schválení komisiou školstva, mládeže a športu.

3. Fond investícií do športu

Ide o tzv. investičný Fond, z ktorého bude možné hradiť tieto oblasti:

1. *Investície na opravy, údržbu a prevádzku mestských športových objektov, ktoré sú majetkom mesta, mestských častí alebo iného právneho subjektu.* Tento fond zahŕňa účelové - bežné alebo kapitálové prostriedky, ktorých výšku bude navrhovať na schválenie Mestskému zastupiteľstvu podľa aktuálnej potreby komisia športu, na základe vykonanej pasportizácie, analýzy a plánov obnovy a rozvoja športových zariadení. Tieto financie budú poskytované na základe vymedzených podmienok pre prijímateľov finančných príspevkov od mesta Košice do športových objektov a zariadení ktoré zahŕňujú:

- povinnosť zriadiť Dozornú radu športového objektu alebo zariadenia v prípade podania žiadosti o dotáciu
- dosadiť do Dozornej rady zástupcu mesta za účelom kontroly použitia prostriedkov
- splniť predpísané kritériá pri posudzovaní žiadosti

Financovanie určených prostriedkov do športových objektov a zariadení bude prebiehať plánovane, po odsúhlasení mestským zastupiteľstvom. Na financovanie projektov musia mať vlastníci objektov a zariadení vlastné zdroje a tiež iné štátne, verejné a sponzorské príspevky, v minimálnej výške 50% z celkovej sumy projektu.

2. *Investície na rozvoj* - prostriedky na výstavbu nových športových zariadení a objektov, dobudovanie cyklistických trás a turistických chodníkov v meste.
3. *Investície na podporu športu v ÚTM*. Finančné prostriedky budú poskytnuté adresne pre TOP športovcov útvaru talentovanej mládeže – napr. Športového gymnázia, pre potreby nadštandardného vybavenia najúspešnejších športovcov, ktorí potrebujú zvýšenú prípravu.
4. *Investície na financovanie vybraných TOP športovcov mesta* – Účastníkov OH, PH, MS.
5. *Investície na slávnostné ocenenie najlepších športovcov mesta* – Športová osobnosť Košíc /ŠOK/, ktorých bude oceňovať primátor, resp. viceprimátor mesta spolu s riaditeľom Magistrátu za prítomnosti masovokomunikačných prostriedkov. Tieto vyhlásenia sa budú konať pravidelne, z pravidla v mesiacoch január, február.
6. *Investície do športových subjektov, v ktorých má mesto podiel* - finančné prostriedky na činnosť a prevádzku športových klubov, združení a objektov, v ktorých má mesto podiel.
7. *Kampaň za pohybovo aktívny životný štýl* - zo zdrojov rozpočtu mesta na bude financovaná kampaň za pohybovo aktívny životný štýl. Kampaň bude riadená mestom, napr. na aktivity spojené s titulom Európske mesto športu 2016.
8. *Investície spojené s organizáciou veľkých medzinárodných podujatí v Košiciach* – Majstrovstvá sveta tímov v motokrose – Šešťdňová 2015, Majstrovstvá sveta v hokeji 2019 a pod.

Fond investícií do športu nepodlieha Všeobecne záväzným nariadeniam mesta Košice č. 76, a ich novelizovaným úpravám „O poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta“. Ide o účelovo schválené prostriedky z kapitoly rozpočtu mesta na rozvoj športu. Toto opatrenie je z dôvodu že výška finančných prostriedkov na tieto účely nemôže byť obmedzovaná hornou hranicou a určenie výšky poskytnutých prostriedkov bude schvaľovaná MZ podľa finančných možností mesta.

7.1. Schvaľovací proces pridelovania finančných prostriedkov

- Referát športu a mládeže, bude podľa vyššie uvedených kritérií pridelovať jednotlivým športovým klubom podľa jasne stanovených pravidiel bodové hodnotenie.
- O navrhnutom bodovom ohodnotení bude ďalej rozhodovať zriadená Komisia školstva, športu a mládeže v Košiciach, ktorú budú tvoriť zástupcovia mesta Košice.

- O určení pridelenia finančných prostriedkov pre jednotlivé druhy športu bude na základe predložených dokumentov Komisiou školstva, športu a mládeže v Košiciach rozhodovať Mestské zastupiteľstvo.

- Komisiu školstva, športu a mládeže v Košiciach, vykonávacie predpisy prideľovania finančných prostriedkov a systému kontroly ich čerpania bude schvaľovať Mestské zastupiteľstvo.

Prípadný konflikt záujmov členov hodnotiacich komisií a poslancov mestského zastupiteľstva, ktorí rozhodujú o prideľovaní dotácií bude ošetrený tak, že vyššie uvedené osoby sa v prípade rozhodovania o pridelení dotácii subjektu, s ktorým je člen komisie vo vzťahu, musí vzdať svojho mandátu a verejne to vopred aj s odôvodnením oznámiť predsedovi komisie, resp. predsedajúcemu mestského zastupiteľstva.

7.2. Kontrolná činnosť

Nevyhnutnosťou dobrého fungovania športu v podmienkach mesta je kontrola nakladania s finančnými prostriedkami, ktoré z rozpočtu mesta budú na činnosť jednotlivých klubov poskytnuté. Kontrolu bude zabezpečovať Útvár hlavného kontrolóra Mesta Košice.

Z: UHK MMK, OŠ MK

T: priebežne do roku 2020

7.3. Kvantifikácia ekonomického zabezpečenia

Kvantifikácia finančného zabezpečenia programu rozvoja športu v meste Košice z mestského rozpočtu je vyšpecifikovaná v prílohe. Vychádza z objemu finančných prostriedkov schválených v príslušnom roku pre jednotlivé fondy. Kvantifikácia je konkretizovaná podľa vybraných – prioritných potrieb športu (podľa projektov, na ktoré bude mesto naďalej poskytovať finančné prostriedky z rozpočtu mesta), a to aspoň v čiastkach, uvedených v citovanej prílohe. Kvantifikácia financovania je vypracovaná na základe analýzy z doterajšieho financovania športu, s prihliadnutím na reálne ekonomické možnosti mesta v súčasnom období i v najbližších rokoch. Príslušné finančné čiastky nepremietajú skutočné potreby na zabezpečenie projektov, ani požiadavky športových klubov a občianskych združení, nakoľko takýto objem by niekoľkonásobne prevyšoval reálne ekonomické možnosti mesta.

7.4. Návrh opatrení na ekonomické zabezpečenie Koncepcie

Oddelenie školstva, športu a mládeže sa zaoberá ekonomickými otázkami, ale aj otázkami modelu financovania športu v meste podľa Koncepcie systematicky, už dlhšie obdobie. Svedčí o tom aj fakt, že za roky fungovania Koncepcie je už vypracovaná tretia verzia materiálu, týkajúca sa systému financovania športu v meste.

Súbor ekonomických opatrení v oblasti financovania športu:

- každoročne vyčleniť v rozpočte mesta na príslušný kalendárny rok účelovo určené finančné prostriedky na Koncepciu rozvoja športu v meste konkrétne:

- Fond mládežníckeho športu
- Fond športových aktivít
- Fond investícií do športu

Z: OF MMK, OŠ MK
T: roky 2015 - 2020

Programovým cieľom Konceptie je:

- zabezpečiť plynulé financovanie všetkých úloh v súlade s aktuálnymi potrebami športových klubov a organizácií
- postupne garantovať taký objem prostriedkov, ktorý bude naplňovať všetky programové ciele Konceptie

Základné formy podpory:

- fondové financovanie
- účelové financovanie

Fondové financovanie sa viaže predovšetkým na oblasť zabezpečenia činnosti jednotlivých mládežníckych klubov, školských a mládežníckych súťaží, ako aj športu pre všetkých. Jeho ideovým základom je princíp tzv. systémovej jednorázovej podpory, bez plnej účasti mesta. Nosným princípom je viaczdrojové financovanie, mesto prispieva len časťou nákladov.

Účelové financovanie je zamerané na podporu konkrétnych projektov, ako zdroj sa použijú prostriedky z mestského rozpočtu, ak mesto participuje na projekte aj vlastným podielom.

Nepriama forma podpory:

- a) účelné využitie hmotného a nehmotného majetku
- b) využitie ľudských zdrojov
- c) poradenská a metodická činnosť
- d) informačná činnosť

Hodnota práce dobrovoľníkov v športe

- b) Hodnotu práce, ktorú odpracujú dobrovoľníci bez nároku na mzdu, je možné vyčíslieť finančne. Mesto bude pre aktívne športové organizácie zabezpečovať poradenstvo v oblasti vyčísl'ovania hodnoty práce dobrovoľníkov, bude viesť register dobrovoľníkov a bude prezentovať príklady dobrej praxe maximálneho trvalo udržateľného využitia dobrovoľníkov.
- c) Mesto bude na verejnom informačnom portáli o športe prezentovať možnosti získania finančných prostriedkov na šport zo súkromných zdrojov a príklady dobrej praxe využitia týchto zdrojov.

Hlavný cieľ: Vybudovať transparentný, spravodlivý a efektívny systém financovania športu založeného na analýze a faktoch, zavedením objektívnych kritérií financovania športu v meste a znižovaním subjektívneho faktora pri rozhodovacích procesoch. Zvýšiť finančnú nezávislosť športových subjektov prezentovaním príkladov dobrej praxe, každoročným zvyšovaním vyžadovaného spolufinancovania športových aktivít z vlastných a súkromných zdrojov a vykonávaním poradenstva v oblasti financovania športu.

Opatrenia na realizáciu cieľa:

- Implementovať model financovania športu v meste do praxe a dopĺňať ho podľa aktuálnych potrieb a možností financovania z rozpočtu.
- Vytvoriť, spravovať a zverejňovať centrálny register finančných prostriedkov v oblasti športu, aj osobitný zreteľ (zdroje, vynaložené finančné prostriedky, výsledky použitia

prostriedkov, pravidiel a usmernenia použitia finančných prostriedkov) zo všetkých dostupných zdrojov.

- Zverejňovať na webovom sídle mesta prijímateľov a výšku dotácií na šport z verejných zdrojov podľa schválenej metodiky.
- Vypracovať komplexnú analýzu investovaných finančných prostriedkov v športe (zdroje, rozhodovacie procesy a použitie) a dôsledkov uskutočnenia/neuskutočnenia z nej vyplývajúcich odporúčaní.

Z: OŠ MK

T: 2015 - 2020

8. Projektové zámery

Obnova a rekonštrukcia športových zariadení

Aktivity:

1. Rekonštrukcia existujúcich ihrísk a športových zariadení (atletické ovály na školách)
2. Výstavba futbalového štadiónu
3. Výstavba viacúčelovej športovej haly /kongresová sála/
4. Obnova kúpaliska ČH
5. Výstavba Aquaparku
6. Dobudovanie cyklistických a turistických chodníkov
7. Vybudovať športové centrum pre hendikepovaných športovcov
8. Vybudovanie umelého vodáckeho kanálu na Hornáde
9. Vybudovať športovú halu so špecializáciou na bedminton a volejbal - Alejova
10. Vybudovať športovú halu so špecializáciou na florbal a basketbal - Užhorodská
11. Vybudovať športovú halu so špecializáciou na loptové hry - Petzvalova
12. Dokončenie 18-jamkového golfového ihriska v Malej Ide a vytvorenie bežeckých trás a cyklotrás v okolí ihriska
13. Dobudovanie zázemia jazdeckého areálu na Popradskej ulici, ktoré je centrom jazdeckého športu na východnom Slovensku
14. Vybudovanie multifunkčnej športovej haly, fitnescentra a detského dopravného ihriska MČ Šaca ul. Železiarská
15. Zriadiť sieň slávy športu

Bude potrebné venovať pozornosť tiež športovej infraštruktúre osobitného významu, ktorá je nevyhnutná pre organizovanie medzinárodných športových súťaží a medzinárodných športových podujatí. Táto musí byť v súlade s požiadavkami medzinárodných športových zväzov, najmä z hľadiska ich kapacity, vybavenosti, rozmerov, technickými požiadavkami na stavby, vrátane užívania osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie a bezpečnosti športovcov a divákov, ako aj na prípravu športových reprezentantov.

Propagácia mesta v športe

Propagácia mesta, jeho farieb a emblémov na športových odevoch, reklamných paneloch prispeje k vytváraniu pozitívneho obrazu mesta a umožní jeho zviditeľnenie tak doma ako aj v zahraničí. Predaj reklamných predmetov (tričká, šiltovky, polokošeľe, ruksaky ľadvinky, kľúčenky, perá, kalendáre) v maloobchodnej sieti by predstavoval dobrý licenčný program, ktorý by prispel k financovaniu športových aktivít v meste.

9. Multilaterálna spolupráca

Vychádzajúc z ustanovení o športe v Lisabonskej zmluve a v zmysle svojich nových kompetencií Komisia vypracovala strategický dokument v oblasti športu pod názvom „Rozvíjanie európskeho rozmeru v športe“, ktorý sa týka troch hlavných oblastí: spoločenskej úlohy športu, jeho hospodárskeho rozmeru a organizácie športu. V každej z týchto troch oblastí sú navrhnuté opatrenia, ktoré má vykonať Komisia a členské štáty. Okrem toho sa zdôrazňuje tzv. „pridaná hodnota EÚ v oblasti športu“, ktorá hovorí, že cieľom opatrení EÚ je podporovať opatrenia členských štátov a v prípade potreby ich dopĺňať.

Vytýčené priority a obsahové zameranie dokumentu „Rozvíjanie európskeho rozmeru v športe“ plne korešponduje s Bielou knihou o športe. Mesto sa snaží zviditeľniť na mape Európy aj kandidatúrou o titul **Európske mesto športu v roku 2016**.

Prioritne sa mesto zameria na tieto oblasti:

- čestnosť v športe, najmä boj proti dopingu a ovplyvňovanie výsledkov športových podujatí a podpora dobrého riadenia,
- spoločenské hodnoty športu, predovšetkým pokiaľ ide o zdravie, sociálne začlenenie, vzdelávanie a dobrovoľnícku činnosť,
- hospodárske aspekty športu, najmä udržateľné financovanie športu pre všetkých a tvorba politík na základe overených poznatkov.

Hlavný cieľ: Podpora zahraničnej politiky a pozitívnej prezentácie mesta Košice na medzinárodnej úrovni.

Návrh opatrení na realizáciu cieľa:

- Aktualizovať existujúce partnerské zmluvy a dohody týkajúce sa športu a iniciovať uzatváranie nových v súlade s aktuálnym zameraním mesta a novými strategickými materiálmi v oblasti športu.
- Podporiť účasť vedenia mesta, športových a telovýchovných funkcionárov a bývalých úspešných športovcov na významných medzinárodných podujatiach súvisiacich so športovou diplomaciou
- Podporiť zástupcov mesta v orgánoch medzinárodných športových a telovýchovných federácií, zvlášť v riadiacich orgánoch (ako sú napr. výkonné výbory, predsedníctva, rady, exekutívy), v technických komisiách a v komisiách športovcov.
- Urobiť všetky potrebné opatrenia pre získanie titulu Európske mesto športu 2016

Z: KP MK a OŠ MK

T: 2015 – 2020

10. Šport a cestovný ruch

Šport, športový turizmus a rekreácia majú pozitívny vplyv aj na rozvoj cestovného ruchu v meste Košice a tým aj na zvyšovanie príjmovej časti v rozpočte z daní. Využívanie voľného času pri vodných plochách v letnom období sa stalo najmasovejšou formou rekreácie a športu. Výstavba Aquaparku v časti Anička veľkou mierou prispeje k zníženiu sezónnosti a k rozšíreniu možnosti vyplniť čas návštevníkov mesta inými pohybovými a zábavnými aktivitami.

Zimný cestovný ruch a zimné športy sú pre mesto Košice nemenej dôležité, preto je potrebné zabezpečiť, aby v strediskách Kavečany a Jahodná mesto dohliadalo v spolupráci so súkromným prevádzkovateľom na zlepšovanie kvality poskytovaných služieb existujúcich zariadení. Lyžiarske strediská musia garantovať pre pobytovú klientelu dostatok snehu. Preto

umelé zasnežovanie má z hľadiska udržania návštevnosti zimných stredísk a predlžovania sezóny rastúci význam. Orientovať sa treba hlavne na hostí z Maďarska, Ukrajiny a Ruska, pričom musia byť rešpektované záujmy ochrany prírody, krajiny a životného prostredia.

Pozitívny vplyv na rozvoj cestovného ruchu v meste má aj značenie turistických a cykloturistických trás. Do budúcnosti je preto potrebné koncepčne riešiť aj problematiku značenia turistických a cykloturistických trás, najmä v záujme rozvoja cestovného ruchu v tomto segmente. V poslednom období významným spôsobom ovplyvňuje rozvoj cestovného ruchu golf, za ktorým vo svete každoročne cestujú milióny hráčov (či už amatéri alebo profesionáli na oficiálne súťaže alebo na rekreáciu) aj s rodinami, preto je aj golf vnímaný ako jedným z ďalších segmentov pre rozvoj cestovného ruchu v meste. Zo strany mesta sa opäť očakáva aktívna spolupráca s majiteľom golfového areálu na Alpinke.

Vhodnou formou rozvoja cestovného ruchu je aj organizovanie významných a tradičných športových podujatí v meste, preto je potrebné trvalo udržiavať a naďalej vytvárať také podmienky najmä v oblasti športovej infraštruktúry v meste aby sa mohli významné a tradičné podujatia organizovať v meste v čo najvyššom počte a v budúcnosti sme v nich mohli pokračovať.

Hlavný cieľ: Vytvárať vhodné podmienky na rozvoj športu, športovej rekreácie a súvisiaceho cestovného ruchu.

Návrh opatrení na realizáciu cieľa:

- Vytvárať podmienky na rozvoj pešej turistiky a cykloturistiky, podporovať značenie turistických chodníkov a cykloturistických trás, navrhnuť nástroje na podporu budovania súvisiacej infraštruktúry a overiť možnosti ich financovania aj z fondov EÚ na obdobie rokov 2015 – 2020.
- Pomáhať zviditeľňovať mesto cez významné medzinárodné športové podujatia: Šesťdňová 2015, Majstrovstvá sveta v hokeji 2019 a ďalšie.

11. Záver

Zmyslom Koncepcie rozvoja športu v Košiciach je, aby bol pre športovú verejnosť a všetky športové organizácie v meste vytvorený spoločný koncepčný systém finančnej pomoci športu, na ktorom by sa mali zjednotiť všetky záujmy, sily a subjekty telovýchovného a športového hnutia, poslanci MZ, vedenie mesta a KSK, občianske združenia, verejná správa a podnikateľská sféra.

Niektoré doterajšie prístupy k riešeniu problematiky športu v meste sa ukázali ako málo účinné, pretože boli jednostranné, čiastočné a nedokázali presvedčiť kompetentné organizácie i verejnosť o koncepcnosti, objektívnom postavení, funkciách a možnostiach telesnej výchovy a športu v živote občanov mesta.

Mesto bude usmerňovať transformačný proces v telovýchove a športe tak, aby sa zachovali doterajšie pozitívne prvky a zaviedli nové, ktoré budú slúžiť pre široké vrstvy menej majetných, sociálne slabších obyvateľov a zavedú rozumnú kompenzáciu nákladov na ich športovanie. Cieľom koncepcie je účelová dostupnosť telovýchovných a športových zariadení pre školopovinnú mládež, pre študentov stredných a vysokých škôl tak, ako je to samozrejmé vo vyspelých štátoch Európskej únie, s cieľom dostať športovanie do vedomia a praxe všetkých obyvateľov mesta Košíc, predovšetkým detí v záujme ich zdravia, duševnej a telesnej pohody v osobnom a spoločenskom živote. Veríme že navrhované zámery a opatrenia sa odrazia aj vo výkonnostnom športe našich mestských klubov a prinesú svoje výsledky. Týmto potvrdia správnu filozofiu mesta v oblasti športu a starostlivosti o občana.

Mesto má prvoradý záujem pomáhať v najväčšej možnej miere mládeži, ktorá je pilierom ďalšej budúcnosti a smerovania mesta.

Musíme reálne priznať, že nepredpokladáme že sa nám v blízkom horizonte podarí uspokojivo vyriešiť všetky opatrenia v navrhovanej koncepcii. Sme však presvedčení, že hlavné zámery a opatrenia budú ďalej rozpracované na konkrétne dielčie úlohy a počítame s tým, že predložený dokument sa stane v dlhšom časovom horizonte východiskom aj pre riešenie úloh krátkodobého charakteru.

Koncepcia bude po určitom období opätovne prehodnotená a novelizovaná, aby bola prispôbená aktuálnym podmienkam mesta.

Pravidlá, výzvy, účel použitia, formuláre a kritéria spracovania údajov pre poskytnutie dotácií na šport budú ako samostatná príloha koncepcie, ktorá bude každý rok aktualizovaná a zverejnená na webovej stránke www.kosice.sk

III. Č A S Ť

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Zrušovacie ustanovenia

Zrušuje sa:

Koncepcia rozvoja športu mesta Košice, schválená uznesením Mestského zastupiteľstva v Košiciach č. 173, z 28. júna 2007.

Účinnosť

Táto Koncepcia nadobúda účinnosť 1. mája 2015.